

მცენარეთა და ცხოველთა ახალი ჯიშების დაცვის ოფიციალური ბიულეტენი

Official Bulletin for the Protection of New Varieties of Plants and Breeds of Animals

საქართველოს ინტელექტუალური
საკუთრების ეროვნული ცენტრი
საკპატიენტი
SAKPATENTI
NATIONAL INTELLECTUAL PROPERTY
CENTER OF GEORGIA
www.sakpatenti.gov.ge

გამოქვეყნების თარიღი
Date of Publication
2020 09 15

1(59)

**ისმო-ს წევრი სახელმწიფოებისა და ორგანიზაციების აღმნიშვნელი
ორასოიანი კოდები
(ისმოს სტანდარტი ST.3)**

AD	ანდორა	GD	გრენადა	MY	მალაიზია
AE	არაბთა გაერთიანებული საამიროები	GE	საქართველო	MZ	მოზამბიკი
AF	ავღანეთი	GG	გუნი	NA	ნამიბია
AG	ანტიგუა და ბარბუდა	GH	განა	NE	ნიგერი
AI	ანგილია	GI	გიბრალტარი	NG	ნიგერია
AL	ალბანეთი	GL	გრენლანდია	NI	ნიუარაგუა
AM	სომხეთი	GM	გამბია	NL	ნიდერლანდები
AN	ანტილის კუნძულები (ნიდერლანდები)	GN	გვინეა	NO	ნორვეგია
AO	ანგოლა	GQ	ეკვატორული გვინეა	NP	ნეპალი
AP	ინტელექტუალური საკუთრების აფრიკის რეგიონალური ორგანიზაცია (ARIPO)	GR	საბერძნეთი	NR	ნაურუ
AR	არგენტინა	GS	სამხრეთი ჯორჯია და სამხრეთი სენდვიჩის კუნძულები	NZ	ახალი ზელანდია
AT	ავსტრია	GT	გვატემალა	OA	აფრიკის ინტელექტუალური საკუთრების ორგანიზაცია (OAPI)
AU	ავსტრალია	GW	გვინეა-ბისაუ	OM	ომანი
AW	არუბა	GY	გაიანა	PA	პანამა
AZ	აზერბაიჯანი	HK	ჰონგ კონგი	PE	პერუ
BA	ბოსნია და ჰერცეგოვინა	HN	ჰონდურასი	PG	პაპუა-ახალი გვინეა
BB	ბარბადოსი	HR	ხორვატია	PH	ფილიპინები
BD	ბანგლადეში	HT	ჰაიტი	PK	პაკისტანი
BE	ბელგია	HU	უნგრეთი	PL	პოლონეთი
BF	ბურკინა-ფასო	IB	ინტელექტუალური საკუთრების მსოფლიო ორგანიზაციის (ისმო, WIPO) საერთაშორისო ბიურო	PY	პარაგვაი
BG	ბულგარეთი	ID	ინდონეზია	QA	კატარი
BH	ბაჰრეინი	IE	ირლანდია	QZ	ევროპის თანამეგობრობის მცენარეთა ჯიშების უწყება (CPVO)
BI	ბურუნდი	IL	ისრაელი	RO	რუმინეთი
BJ	ბენინი	IM	მენის კუნძული	RS	სერბია
BM	ბერმუდის კუნძულები	IN	ინდოეთი	RU	რუსეთის ფედერაცია
BN	ბრუნეი-დარუსალამი	IQ	ერაყი	RW	რუანდა
BO	ბოლივია	IR	ირანის ისლამური რესპუბლიკა	SA	საუდის არაბეთი
BR	ბრაზილია	IS	ისლანდია	SB	სოლომონის კუნძულები
BS	ბაჰამის კუნძულები	IT	იტალია	SC	სეიშელის კუნძულები
BT	ბჰუტანი	JE	ჯეი	SD	სუდანი
BV	ბუვეის კუნძულები	JM	იამაიკა	SE	შვედეთი
BW	ბოტსვანა	JO	იორდანია	SG	სინგაპური
BX	ბენელუქსის ინტელექტუალური საკუთრების უწყება (BOIP)	JP	იაპონია	SH	მმინდა ელენეს კუნძული
BY	ბელორუსის რესპუბლიკა	KE	კენია	SI	სლოვენია
BZ	ბელიზი	KG	ყირგიზეთი	SK	სლოვაკია
CA	კანადა	KH	კამბოჯა	SL	სიერა-ლეონე
CD	კონგოს დემოკრატიული რესპ.	KI	კირიბატი	SM	სან-მარინო
CF	ცენტრალური აფრიკის რესპ.	KM	კომორის კუნძულები	SN	სენეგალი
CG	კონგო	KN	სენტ კიტსი და ნევისი	SO	სომალი
CH	შვეიცარია	KP	კორეის სახალხო დემოკრატიული რესპუბლიკა	SR	სურინამი
CI	კოტ-დ'ივუარი	KR	კორეის რესპუბლიკა	ST	სან-ტომე და პრინსიპი
CK	კუკის კუნძულები	KW	კუვეიტი	SV	სალვადორი
CL	ჩილე	KY	კაიმენის კუნძულები	SY	სირია
CM	კამერუნი	KZ	ყაზახეთი	SZ	სვაზილენდი
CN	ჩინეთი	LA	ლაოსი	TC	თერქსის და კაიკოსის კუნძულები
CO	კოლუმბია	LB	ლიბანი	TD	ჩადი
CR	კოსტა-რიკა	PT	პორტუგალია	TG	ტოგო
CU	კუბა	PW	პალაუ	TH	ტაილანდი
CV	მწვანე კონცხის კუნძულები	LC	სენტ-ლუსია	TJ	ტაჯიკეთი
CY	კვიპროსი	LI	ლიხტენშტაინი	TL	ტიმორ-ლესტე
CZ	ჩეხეთის რესპუბლიკა	LK	შრი-ლანკა	TM	თურქმენეთი
DE	გერმანია	LR	ლიბერია	TN	ტუნისი
DJ	ჯიბუტი	LS	ლესოტო	TO	ტონგა
DK	დანია	LT	ლიტვა	TR	თურქეთი
DM	დომინიკა	LU	ლუქსემბურგი	TT	ტრინიდადი და ტობაგო
DO	დომინიკელთა რესპუბლიკა	LV	ლატვია	TV	ტუვალუ
DZ	ალჟირი	LY	ლიბია	TW	ტაივანი, ჩინეთის პროვინცია
EA	ევრაზიის საპატენტო ორგანიზაცია (EAPO)	MA	მაროკო	TZ	ტანზანია
EC	ეკვადორი	MC	მონაკო	UA	უკრაინა
EE	ესტონეთი	MD	მოლდოვას რესპუბლიკა	UG	უგანდა
EG	ეგვიპტე	ME	ჩერნოგორია (მონტენეგრო)	US	აშშ
EH	დასავლეთი საჰარა	MG	მადაგასკარი	UY	ურუგვაი
EM	შინაგანი ბაზრის ჰარმონიზაციის უწყება (სასაქონლო ნიშნები და დიზაინი) (OHIM)	MK	მაკედონია ყოფილი იუგოსლავიის რესპუბლიკა	UZ	უზბეკეთი
EP	ევროპის საპატენტო უწყება (EPO)	ML	მალი	VA	ვატიკანი
ER	ერიტრეა	MM	მიანმა	VC	სანტ-ვინსენტი და გრენადინები
ES	ესპანეთი	MN	მონღოლეთი	VE	ვენესუელა
ET	ეთიოპია	MO	მაკაო	VG	ვირჯინის კუნძულები (ბრიტანეთი)
FI	ფინეთი	MP	ჩრდ. მარიანას კუნძულები	VN	ვიეტნამი
FJ	ფიჯი	MR	მავრიტანია	VU	ვანუატუ
FK	ფოლკლენდის კუნძულები	MS	მონსერატი	WO	WIPO-ინტელექტუალური საკუთრების მსოფლიო ორგანიზაცია
FO	ფარერის კუნძულები	MT	მალტა	WS	სამოა
FR	საფრანგეთი	MU	მავრიკია	XN	ნორდული საპატენტო ინსტიტუტი (NPI)
GA	გაბონი	MV	მალდივის კუნძულები	YE	იემენი
GB	დიდი ბრიტანეთი	MW	მალავი	ZA	სამხრეთ აფრიკა
GC	სპარსეთის ყურის არაბული სახელმწიფოების თანამშრომლობის საბჭოს უწყება (GCC)	MX	მექსიკა	ZM	ზამბია
				ZW	ზიმბაბვე

**მცენარეთა და
ცხოველთა ახალი
ჯიშების დაცვის
ოფიციალური
ბიულეტენი**

**Official Bulletin
for the Protection of
New Varieties of
Plants and Breeds of
Animals**

გამოქვეყნების თარიღი
Date of Publication
2020 09 15

1(59)

ცხოველის ან მცენარის ახალი ჯიშის შესახებ მონაცემების ოფიციალურ ბიულეტენში გამოქვეყნებიდან 3 თვის განმავლობაში ნებისმიერ პირს აქვს უფლება საქპატენტს წარუდგინოს წერილობითი შეტყობინება: თუ ცხოველის ან მცენარის ახალი ჯიშის აღწერილობა არ აკმაყოფილებს დაცვისუნარიანობის კრიტერიუმებს; თუ ცხოველის ან მცენარის ახალი ჯიშის აღწერილობა არ არის საკმარისი ამ ჯიშის შესაფასებლად; თუ ცხოველის ან მცენარის ახალი ჯიშის აღწერილობაში შეტანილია ყალბი მონაცემები; თუ განაცხადში აღწერილ ცხოველის ან მცენარის ახალ ჯიშზე პრიორიტეტის მოთხოვნა სხვა ქვეყანაში ცხოველის ან მცენარის ამ ჯიშზე წარდგენილი განაცხადის მიხედვით საფუძველსაა მოკლებული.

Any person shall be authorized to present to Sakpatenti a written objection within 3 months from the date of publication the new breeds of animals or new varieties of plants data in the official bulletin: in case if the new breed of animal or new variety of plant does not meet the requirements of the criteria of protectability; if description of the new breeds of animals or new varieties of plants does not convey the complete impression for evaluation of the new breeds of animals or new varieties of plants; if the data given in the application are false; if the priority claimed for the new breeds of animals or new varieties of plants described in the application based on the application filed in other country is groundless.

განაცხადის ტიპის ასოითი აღნიშვნა

LETTER INDICATION FOR APPLICATION TYPE

P–მცენარის ახალი ჯიშის განაცხადის აღნიშვნა (Plant)

P – Indication of applications for new plant varieties (Plant)

- (10) P 0000 000 A მცენარის ახალი ჯიშის გამოქვეყნების ნომერი (I პუბლიკაცია)
Number of published application for new plant varieties (I publication)
- (11) P 0000 000 B მცენარის ახალი ჯიშის მოწმობის ნომერი (II პუბლიკაცია)
Number of Certificate for new plant varieties (II publication)
- (21) P 0000 000000 მცენარის ახალი ჯიშის განაცხადის ნომერი
Number of application for new plant varieties

A– ცხოველის ახალი ჯიშის განაცხადის აღნიშვნა (Animal)

A – Indication of applications for animal breeds (Animal)

- (10) A 0000 000 A ცხოველის ახალი ჯიშის გამოქვეყნების ნომერი (I პუბლიკაცია)
Number of published application for new animal breeds (I publication)
- (11) A 0000 000 B ცხოველის ახალი ჯიშის მოწმობის ნომერი (II პუბლიკაცია)
Number of Certificate for new animal breeds (II publication)
- (21) A 0000 000000 ცხოველის ახალი ჯიშის განაცხადის ნომერი
Number of application for new animal breeds

შ ი ნ ა ა რ ს ი

მცენარეთა ახალი ჯიშების განაცხადები

- კარტოფილი „ალუეტე“ 3
- კარტოფილი „რანომი“ 13

რეგისტრირებული მცენარის ახალი ჯიშები

- მოცვი „კალიპსო“ 23
- მოცვი „ოსორნო“ 37

C O N T E N T S

APPLICATIONS OF NEW PLANT VARIETIES

- POTATO "ALOUETTE" 3
- POTATO "RANOMI" 13

REGISTERED NEW PLANT VARIETIES

- BLUEBERRY "CALYPSO" 23
- BLUEBERRY "OSORNO" 37

მცენარეთა ახალი ჯიშების განაცხადები

ჯიშის კატეგორია:	მცენარე
განაცხადის გამოქვეყნების ნომერი:	P 2020 244 A
პირველი გამოქვეყნების თარიღი:	2020 09 15 №1
განაცხადის ნომერი:	P 2019 244
განაცხადის წარდგენის თარიღი:	2019 10 08

განმცხადებელი:

ქვიიკ- ენ რისერჩბედრიხვ აგრიკო ბ. ვ.
ბურხტვეგ 17, 8314 პპ (NL)

პირი, რომელმაც გამოიყვანა ან გამოავლინა და გააუმჯობესა ახალი ჯიში:

ქვიიკ- ენ რისერჩბედრიხვ აგრიკო ბ. ვ. (NL)

ჯიშის გვარი და სახეობა ქართულად და ლათინურად:

კარტოფილი / *Solanum tuberosum* L.

ჯიშის დასახელება: ალუეტე

ჯიშის მოკლე დახასიათება:

ახალი და განსხვავებული კარტოფილის ჯიში „ალუეტე“, ბოტანიკურად ცნობილი, როგორც *Solanum tuberosum* L., არის სუფრის ჯიში ექსპორტისა და ადგილობრივი მოხმარებისათვის. მისი ვეგეტაციის პერიოდია საშუალო სიმწიფიდან საგვიანომდე. ალუეტეს ბოლქვი ოვალურია, ტუბერი წითელი ფერისაა, საშუალო ყვითელი ფერის გულით. ალუეტე უხვმოსავლიანი ჯიშია. მას საკმაოდ კარგი წინააღმდეგობის უნარი გააჩნია ისეთი დაავადებების მიმართ, როგორცაა კარტოფილის კიბო, ნემატოდა და ფიტოფტოროზი. ჯიში არის BC კულინარული ტიპის. მისი სამომხმარებლო ხარისხი საკმაოდ მაღალია, აქვს კარგი გემური თვისება და მყარი კონსისტენცია.

APPLICATIONS OF NEW PLANT VARIETIES

CATEGORY OF THE APPLICATION: PLANT
NUMBER OF PUBLICATION OF THE APPLICATION: P 2020 244 A
DATE OF THE FIRST PUBLICATION: 2020 09 15 №1
NUMBER OF THE APPLICATION: P 2019 244
DATE OF FILING OF THE APPLICATION: 2019 10 08

APPLICANT:

Kweek- en Researchbedrijf Agrico B.V.
Burchtweg 17, 8314 PP (NL)

PERSON WHO BRED, OR DISCOVERED AND DEVELOPED THE VARIETY:

Kweek- en Researchbedrijf Agrico B.V. (NL)

COMMON NAME AND LATIN NAME OF THE GENUS AND SPECIES:

Potato / Solanum tuberosum L.

VARIETY DENOMINATION: Alouette

BRIEF DESCRIPTION OF THE VARIETY:

The new and distinct plant variety ‘Alouette’ botanically known as Solanum tuberosum L., is table potato for export and local consumption. Its vegetation period is from medium to late maturity. ‘Alouette’ has an oval bulb, the tuber is red, with a medium yellow heart. ‘Alouette’ is a high yielding variety. It has a high resistance to diseases such as potato cancer, nematode, and late blight. The breed is a BC culinary type. Its consumer quality is quite high, it has a good taste and solid consistency.

ჯიშის აღწერილობა

I. ჯიშის გვარი და სახეობა ქართულად და ლათინურად:

კარტოფილი / Solanum tuberosum L.

II. განმცხადებელი:

ქვიკ- ენ რისერჩბედრიხვ აგრიკო ბ. ვ.

ბურხტვეგ 17, 8314 პპ (NL)

პირი, რომელმაც გამოიყვანა ან გამოავლინა და გააუმჯობესა ახალი ჯიში:

ქვიკ- ენ რისერჩბედრიხვ აგრიკო ბ. ვ. (NL)

III. ჯიშის დასახელება: ალუეტე

IV. ინფორმაცია ჯიშის წარმოშობაზე, გამოყვანაზე და გამრავლებაზე:

1. უფლებამოსილი ორგანოს მიერ გაცემული ნომერი	ARD2091
2. ავტორიზებული ორგანოს რეფერენსირების ნომერი	2016/0629
3. სელექციონერის მითითება	AR 03-0221
4. განმცხადებელი	Kweek- en Researchbedrijf Agrico B.V. Burchtweg 17, 8314 PP, NL
5. ბოტანიკური დასახელება	Solanum tuberosum L.
6. კულტურის დახასიათება	კარტოფილი
7. ჯიშის დასახელება	Alouette
8. ოქმის ან სახელმძღვანელო დოკუმენტის ნომერი და თარიღი	CPVO-TP/23/2 d.d 01-12-2005
9. ეროვნული სახელმძღვანელო დოკუმენტის ნომერი და თარიღი	
10. ცდის უფლებამოსილება	Naktuinbouw, NL
11. ცდის ადგილმდებარეობა	NAK Proef- en Controlebedrijf, TOLLEBEEK, NL
12. ცდის პერიოდი	2013, 2014
13. დოკუმენტის გაცემის ადგილი და თარიღი	ROELOFARENDSVEEN, NL 11-12-2014

V. ჯიშის ნიშან-თვისებები

14. ჯგუფი

CPVO No.	მახასიათებლები	აღწერილობა	შენიშვნა	კომენტარი
4.	ლოჯი/ლივი: ლურჯი ფერის პროპორცია ანტოციანების შეფერილობაში	არარსებული ან მცირე	1	
28.	ყვავილის გვირგვინი: ანტოციანების შეფერილობის ინტენსივობა შიდა მხარეს	ძლიერი	7	
29.	ყვავილის გვირგვინი: ლურჯი ფერის პროპორცია ანტოციანების შეფერილობაში შიდა მხარეს	არარსებული ან მცირე	1	
31.	მცენარე: ვეგეტაციის პერიოდი	საშუალო სიმწიფიდან საგვიანომდე	6	
32.	ტუბერი: ფერი	წითელი	3	

15. ოქმში ან სახელმძღვანელოში მოცემული მახასიათებლები

CPVO No.	მახასიათებლები	აღწერილობა	შენიშვნა	კომენტარი
1	2	3	4	5
1.	ლოჯი/ლივი: ზომა	საშუალო	5	
2.	ლოჯი/ლივი: ფორმა	ოვალური	2	
3.	ლოჯი/ლივი: ანტოციანების შეფერილობის ინტენსივობა	ძლიერი	7	
4.	ლოჯი/ლივი: ლურჯი ფერის პროპორცია ანტოციანების შეფერილობაში	არარსებული ან მცირე	1	
5.	ლოჯი/ლივი: წვერის აღწერილობა	საშუალოდან ძლიერამდე	6	
6.	ლოჯი/ლივი: წვერის ზომა	საშუალო	5	
7.	ლოჯი/ლივი: წვერის აღწერილობა	გახსნილი	5	
8.	ლოჯი/ლივი: წვერის ანტოციანების შეფერილობა	საშუალო	5	
9.	ლოჯი/ლივი: აღწერილობა	ძლიერი	7	
10.	ლოჯი/ლივი: ფესვის წვერის რაოდენობა	საშუალო	5	
11.	ლოჯი/ლივი: ლიტერალური ყლორტების სიგრძე საშუალოდან გრძელი	საშუალო	5	
12.	მცენარე: ფოთლის სტრუქტურა	შუალედური	2	

1	2	3	4	5
13.	მცენარე: ზრდის ტიპი	სწორმდგომი	3	
14.	ღერო: ანტოციანების შეფერილობა	საშუალოდან ძლიერამდე	6	
15.	ფოთოლი: ფირფიტის ზომა	საშუალოდან დიდამდე	6	
16.	ფოთოლი: გახსნილობა	შუალებური	3	
17.	ფოთოლი: აღწერილობა	საშუალო	5	
18.	ფოთოლი: მწვანე	მუქი	7	
19.	ფოთოლი: ანტოციანების შეფერილობა ფოთლის ზედა მხარეს	საშუალო	5	
20.	გვერდითი ფოთლების მეორე წყვილი: სიგრძე სიგანესთან შეფარდებით	საშუალოდან ფართომდე	6	
21.	ტერმინალური და ლატერალური ფოთლები: შეერთების სიხშირე	საშუალო	5	
22.	ყვავილის კვირტი: ანტოციანების შეფერილობა სუსტი	საშუალო	5	
23.	მცენარე: სიმაღლე	საშუალო	5	
24.	მცენარე: ყვავილობის სიხშირე	საშუალო	5	
25.	ყვავილედი: ზომა	საშუალო	5	
26.	ყვავილედი: ანტოციანების შეფერილობა ყვავილის ყუნწზე	საშუალო	5	
27.	ყვავილის გვირგვინი: ზომა	საშუალოდან დიდამდე	6	
28.	ყვავილის გვირგვინი: ანტოციანების შეფერილობის ინტენსივობა შიდა მხარეს	ძლიერი	7	
29.	ყვავილის გვირგვინი: ლურჯი ფერის პროპორცია ანტოციანების შეფერილობაში შიდა მხარეს	არარსებული ან დაბალი	1	
30.	ყვავილის გვირგვინი: ანტოციანების შეფერილობის მოცულობა შიდა მხარეს	დიდი	7	
31.	მცენარე: ვეგეტაციის პერიოდი	საშუალოდან საგვიანომდე	6	
32.	ტუბერი: ფორმა	ოვალური	3	
33.	ტუბერი: თვალის სიღრმე	ზედაპირული	3	
34.	ტუბერი: ფერი	წითელი	3	
35.	ტუბერი: თვალის შეფერილობა	წითელი	3	
36.	ტუბერი: გულის შეფერლობა	საშუალო ყვითელი	4	
37.	ღია კრემისფერი და ყვითელკანიანი ჯიშების ტუბერი: კანის ანტოციანების შეფერილობის შეცვლა სინათლეზე	არ მიესადაგება	-	

16. მსგავსი ჯიშები და განსხვავებები ამ ჯიშებთან მიმართებაში

მსგავსი ჯიშის სახელწოდება	განსხვავებული მახასიათებლები მსგავს ჯიშებში	მსგავსი ჯიშის აღწერილობა	კანდიდატი ჯიშის აღწერილობა
Baby Rose	ტუბერი: გულის შეფერილობა	3-ღია ყვითელი	4-საშუალო ყვითელი
Baby Rose	მცენარე: ვეგეტაციის პერიოდი	3-საადრეო	6-საშუალოდან საადრეომდე
Baby Rose	ლოჯი/ლივი: ფესვის წვერის რაოდენობა	7-მრავალი	5-საშუალო

17. დამატებითი ინფორმაცია:

დამატებითი მონაცემები:

კომენტარები:

გამოსახულება 1

გამოსახულება 2

გამოსახულება 3

გამოსახულება 4

ჯიშის კატეგორია:	მცენარე
განაცხადის გამოქვეყნების ნომერი:	P 2020 245 A
პირველი გამოქვეყნების თარიღი:	2020 09 15 №1
განაცხადის ნომერი:	P 2019 245
განაცხადის წარდგენის თარიღი:	2019 10 08

განმცხადებელი:

ქვიიკ- ენ რისერჩბედრიხფ აგრიკო ბ. ვ.
ბურხტვეგ 17, 8314 პპ (NL)

პირი, რომელმაც გამოიყვანა ან გამოავლინა და გააუმჯობესა ახალი ჯიში:

ქვიიკ- ენ რისერჩბედრიხფ აგრიკო ბ. ვ. (NL)

ჯიშის გვარი და სახეობა ქართულად და ლათინურად:

კარტოფილი / Solanum tuberosum L.

ჯიშის დასახელება: რანომი

ჯიშის მოკლე დახასიათება:

ახალი და განსხვავებული კარტოფილის ჯიში „რანომი“, ბოტანიკურად ცნობილი, როგორც Solanum tuberosum L., არის სუფრის ჯიში ექსპორტისა და ადგილობრივი მოხმარებისათვის. მისი ვეგეტაციის პერიოდია სუპერ საადრეოდან საადრეომდე. რანომის ბოლქვი გრძელ-ოვალური და ზედაპირულია, ტუბერი ყვითელი ფერისაა, სუსტი შეფერილობის გულით. რანომი უხვმოსავლიანი ჯიშია. მას საკმაოდ კარგი წინააღმდეგობის უნარი გააჩნია ისეთი დაავადებების მიმართ, როგორცაა კარტოფილის კიბო და ნემატოდა, მაგრამ საშუალოდ რეზისტენტულია ფიტოფტოროზისადმი. ჯიში არის AB კულინარული ტიპის. მისი სამომხმარებლო ხარისხი საკმაოდ მაღალია, აქვს კარგი გემური თვისება და მყარი კონსისტენცია.

CATEGORY OF THE APPLICATION: PLANT
NUMBER OF PUBLICATION OF THE APPLICATION: P 2020 245 A
DATE OF THE FIRST PUBLICATION: 2020 09 15 №1
NUMBER OF THE APPLICATION: P 2019 245
DATE OF FILING OF THE APPLICATION 2019 10 08

APPLICANT:

Kweek- en Researchbedrijf Agrico B.V.
Burchtweg 17, 8314 PP (NL)

PERSON WHO BRED, OR DISCOVERED AND DEVELOPED THE VARIETY:

Kweek- en Researchbedrijf Agrico B.V. (NL)

COMMON NAME AND LATIN NAME OF THE GENUS AND SPECIES:

Potato / *Solanum tuberosum* L.

VARIETY DENOMINATION: Ranomi

BRIEF DESCRIPTION OF THE VARIETY:

The new and distinct plant variety ‘Ranomi’ botanically known as *Solanum tuberosum* L., is table potato for export and local consumption. Its vegetation period is from super early to early. ‘Ranomi’ has elongated oval and surface bulb, the tuber is yellow, with a weak coloring heart. ‘Ranomi’ is a high yielding variety. It has a high resistance to diseases such as potato cancer and nematode but has medium resistance to late blight. The breed is an AB culinary type. Its consumer quality is quite high, it has a good taste and solid consistency.

ჯიშის აღწერილობა

I. ჯიშის გვარი და სახეობა ქართულად და ლათინურად:

კარტოფილი / Solanum tuberosum L.

II. განმცხადებელი:

ქვიიკ- ენ რისერჩბედრიხვ აგრიკო ბ. ვ.

ბურხტვეგ 17, 8314 პპ (NL)

პირი, რომელმაც გამოიყვანა ან გამოავლინა და გააუმჯობესა ახალი ჯიში:

ქვიიკ- ენ რისერჩბედრიხვ აგრიკო ბ. ვ. (NL)

III. ჯიშის დასახელება: რანომი

IV. ინფორმაცია ჯიშის წარმოშობაზე, გამოყვანაზე და გამრავლებაზე:

1. უფლებამოსილი ორგანოს მიერ გაცემული ნომერი	ARD2093
2. ავტორიზებული ორგანოს რეფერენსირების ნომერი	2016/0630
3. სელექციონერის მითითება	AR 04-3153
4. განმცხადებელი	Kweek- en Researchbedrijf Agrico B.V. Burchtweg 17, 8314 PP, NL
5. ბოტანიკური დასახელება	Solanum tuberosum L.
6. კულტურის დახასიათება	კარტოფილი
7. ჯიშის დასახელება	Ranomi
8. ოქმის ან სახელმძღვანელო დოკუმენტის ნომერი და თარიღი	CPVO-TP/23/2 d.d. 01-12-2005
9. ეროვნული სახელმძღვანელო დოკუმენტის ნომერი და თარიღი	
10. ცდის უფლებამოსილება	Naktuinbouw, NL
11. ცდის ადგილმდებარეობა	NAK Proef- en Controlebedrijf, TOLLEBEEK, NL
12. ცდის პერიოდი	2013, 2014
13. დოკუმენტის გაცემის ადგილი და თარიღი	ROELOFARENDSVEEN, NL 11-12-2014

V. ჯიშის ნიშან-თვისებები

14. ჯგუფი

CPVO No.	მახასიათებლები	აღწერილობა	შენიშვნა	კომენტარი
4.	ლოჯი/ლივი: ლურჯი ფერის პროპორცია ანტოციანების შეფერილობაში	არარსებული ან მცირე	1	
28.	ყვავილის გვირგვინი: ანტოციანების შეფერილობის ინტენსივობა შიდა მხარეს	სუსტი	3	
29.	ყვავილის გვირგვინი: ლურჯი ფერის პროპორცია ანტოციანების შეფერილობაში შიდა მხარეს	არარსებული ან მცირე	1	
31.	მცენარე: ვეგეტაციის პერიოდი	სუპერ საადრეოდან	2	
32.	ტუბერი: ფერი	საადრეომდე ყვითელი	2	

15. ოქმში ან სახელმძღვანელოში მოცემული მახასიათებლები

CPVO No.	მახასიათებლები	აღწერილობა	შენიშვნა	კომენტარი
1	2	3	4	5
1.	ლოჯი/ლივი: ზომა	საშუალო	5	
2.	ლოჯი/ლივი: ფორმა	სფერული	1	
3.	ლოჯი/ლივი: ანტოციანების შეფერილობის ინტენსივობა	საშუალოდან ძლიერამდე	6	
4.	ლოჯი/ლივი: ლურჯი ფერის პროპორცია ანტოციანების შეფერილობაში	არარსებული ან მცირე	1	
5.	ლოჯი/ლივი: წვერის აღწერილობა	საშუალოდან ძლიერამდე	6	
6.	ლოჯი/ლივი: წვერის ზომა	პატარადან საშუალომდე	4	
7.	ლოჯი/ლივი: წვერის აღწერილობა	დახურული	1	
8.	ლოჯი/ლივი: წვერის ანტოციანების შეფერილობა	საშუალო	5	
9.	ლოჯი/ლივი: აღწერილობა	საშუალო	5	
10.	ლოჯი/ლივი: ფესვის წვერის რაოდენობა	საშუალო	5	
11.	ლოჯი/ლივი: ლატერალური ყლორტების სიგრძე	საშუალოდან გრძელამდე	6	
12.	მცენარე: ფოთლის სტრუქტურა	ფოთლის ტიპი	3	

1	2	3	4	5
13.	მცენარე: ზრდის ტიპი	ნახევრად სწორმდგომიდან განტოტვილამდე	6	
14.	ღერო: ანტოციანების შეფერილობა	არარსებული ან ძალიან სუსტი	1	
15.	ფოთოლი: ფირფიტის ზომა	ფართო	7	
16.	ფოთოლი: გახსნილობა	შუაღედური	2	
17.	ფოთოლი: აღწერილობა	საშუალო	5	
18.	ფოთოლი: მწვანე	საშუალო	5	
19.	ფოთოლი: ანტოციანების შეფერილობა ფოთლის ზედა მხარეს	არარსებული ან ძალიან სუსტი	1	
20.	გვერდითი ფოთლების მეორე წყვილი: სიგრძე სიგანესთან შეფარდებით	ვიწროდან საშუალომდე	4	
21.	ტერმინალური და ლატერალური ფოთლები: შეერთების სიხშირე	არარსებული ან ძალიან დაბალი	1	
22.	ყვავილის კვირტი: ანტოციანების შეფერილობა სუსტი	სუსტი	3	
23.	მცენარე: სიმაღლე	დაბალიდან საშუალომდე	4	
24.	მცენარე: ყვავილობის სიხშირე	დაბალი	3	
25.	ყვავილედი: ზომა	პატარა	3	
26.	ყვავილედი: ანტოციანების შეფერილობა ყვავილის ყუნწზე	არარსებული ან ძალიან სუსტი	1	
27.	ყვავილის გვირგვინი: ზომა	საშუალოდან დიდამდე	6	
28.	ყვავილის გვირგვინი: ანტოციანების შეფერილობის ინტენსივობა შიდა მხარეს	სუსტი	3	
29.	ყვავილის გვირგვინი: ლურჯი ფერის პროპორცია ანტოციანების შეფერილობაში შიდა მხარეს	არარსებული ან დაბალი	1	
30.	ყვავილის გვირგვინი: ანტოციანების შეფერილობის მოცულობა შიდა მხარეს	პატარა	3	
31.	მცენარე: ვეგეტაციის პერიოდი	სუპერ საადრეოდან საადრეომდე	2	
32.	ტუბერი: ფორმა	გრძელი- ოვალური, ზედაპირული	4	
33.	ტუბერი: თვალის სიღრმე	მცირე სიღრმის	3	
34.	ტუბერი: ფერი	წითელი	3	

1	2	3	4	5
35.	ტუბერი: თვალის შეფერილობა	ყვითელი	2	
36.	ტუბერი: გულის შეფერილობა	საშუალო ყვითელი	4	
37.	ღია კრემისფერი და ყვითელკანიანი ჯიშების ტუბერი: კანის ანტოციანების შეფერილობის შეცვლა სინათლეზე	ძალიან სუსტიდან სუსტამდე	2	

16. მსგავსი ჯიშები და განსხვავებები ამ ჯიშებთან მიმართებაში

მსგავსი ჯიშის სახელწოდება	განსხვავებული მახასიათებლები მსგავს ჯიშებში	მსგავსი ჯიშის აღწერილობა	კანდიდატი ჯიშის აღწერილობა
Metro	მცენარე: ვეგეტაციის პერიოდი	5 - საშუალო	2 - ძალიან საადრეოდან საადრეომდე
Metro	ყვავილის გვირგვინი: ანტოციანების შეფერილობის ინტენსივობა შიდა მხარეს	1- არარსებული ან ძალიან სუსტი	3 - სუსტი
Metro	მცენარე: ყვავილების სიხშირე	6-საშუალოდან მაღალი	3 - დაბალი

17. დამატებითი ინფორმაცია:

დამატებითი მონაცემები:

კომენტარები:

გამოსახულება 1

გამოსახულება 2

გამოსახლება 3

გამოსახულება 4

რეგისტრირებული მცენარის ახალი ჯიშები

ჯიშის კატეგორია:	მცენარე
რეგისტრაციის ნომერი:	P 2020 230 B
მეორე გამოქვეყნების თარიღი:	2020 09 15 №1
რეგისტრაციის თარიღი:	2020 09 04
განაცხადის გამოქვეყნების ნომერი:	P 2019 242 A
პირველი გამოქვეყნების თარიღი:	2019 12 17 №3
განაცხადის ნომერი:	P 2019 242
განაცხადის წარდგენის თარიღი:	2019 08 08

განსაკუთრებული უფლების მფლობელი:

ბორდ ოფ თრასთის ოფ მიჩიგან სტეიტ იუნივერსიტეტი
325 ისტ გრანდ-რივერ, სიუტ 350, ისტ ლენსინგი, მიჩიგანი 48823 (US)

პირი, რომელმაც გამოიყვანა ან გამოავლინა და გააუმჯობესა ახალი ჯიში:
ჯეიმს, ფ. ჰენკოკი (US)

ჯიშის გვარი და სახეობა ქართულად და ლათინურად:
მოცვი / *Vaccinium corymbosum* L.

ჯიშის დასახელება: კალიპსო

ჯიშის მოკლე დახასიათება:

„კალიპსო“ არის მოცვის ახალი ჯიში, ძირითადად, *Vaccinium corymbosum* L., დანარჩენი პროცენტული ნაწილი არის *V. Darrowii* (13.3%), *V. angustifolium* (3.8%), *V. tenellum* (<1%) და *V. ashei* (<1%). ის არის მაღალპროდუქტიული ჯიში საუკეთესო ხარისხის ახალი ნაყოფით. „კალიპსო“-ს მცენარეები მძლავრია და ზეაღმართულია. მას აქვს მრავალრიცხოვანი და ზომიერად დატოტილი ღეროები და ნაყოფი კარგად ჩანს. მისი კენკრა არის დიდი ზომის, აქვს მცირე, მშრალი ნაწიბურები, საშუალო ღია ცისფერი ფერი და საუკეთესო სიმყარე და სურნელი. ზოგადად, „კალიპსო“-ს ნაყოფი ძალზე კარგად დაკავდა ბუჩქზე დამწიფების შემდეგ, გარდა უჩვეულოდ ცხელი ზაფხულისა 2012 წელს მიჩიგანსა და ორეგონში. იმ წელს ნაყოფი ნორმალურთან შედარებით უფრო რბილი იყო და სიცხის პირობებში „ლიბერთი“-ს მსგავს თვისებებს ამჟღავნებდა.

REGISTERED NEW PLANT VARIETIES

CATEGORY OF THE APPLICATION:	PLANT
NUMBER OF REGISTRATION:	P 2020 230 B
DATE OF THE SECOND PUBLICATION:	2020 09 15 №1
DATE OF REGISTRATION:	2020 09 04
NUMBER OF PUBLICATION OF THE APPLICATION:	P 2019 242 A
DATE OF THE FIRST PUBLICATION:	2019 12 17 №3
NUMBER OF THE APPLICATION:	P 2019 242
DATE OF FILING OF THE APPLICATION:	2019 08 08

TITLE HOLDER:

Board of Trustees of Michigan State University
325 East Grand River, Suit 350, East Lansing, Michigan 48823, USA (US)

PERSON WHO BRED, OR DISCOVERED AND DEVELOPED THE VARIETY:

James F. Hancock (US)

COMMON NAME AND LATIN NAME OF THE GENUS AND SPECIES:

Blueberry / *Vaccinium corymbosum* L.

VARIETY DENOMINATION: CALYPSO

BRIEF DESCRIPTION OF THE VARIETY:

‘Calypso’ is a new blueberry cultivar of primarily *Vaccinium corymbosum* L.. The rest of its parentage is from *V. darrowii* (13.3%), *V. angustifolium* (3.8%), *V. tenellum* (<1%), and *V. ashei* (<1%). It is a highly productive cultivar with excellent fresh fruit quality. Plants of ‘Calypso’ are vigorous and upright. Its canes are numerous and moderately branched, and the fruit are well exposed. Its berries are large, have small, dry picking scars, medium light blue color, and excellent firmness and flavor. In general, the fruit of ‘Calypso’ has held extremely well on the bush after ripening, except in the unusually hot summers of 2012 in Michigan and Oregon. In that year it was softer than normal, performing similar to ‘Liberty’ under hot conditions.

ჯიშის აღწერილობა

I. ჯიშის გვარი და სახეობა ქართულად და ლათინურად:

მოცვი / *Vaccinium corymbosum* L.

II. განსაკუთრებული უფლების მფლობელი:

ბორდ ოფ თრასთის ოფ მიჩიგან სტიტი იუნივერსითი

325 ისტ გრანდ-რივერ, სიუტ 350, ისტ ლენსინგი, მიჩიგანი 48823 (US)

პირი, რომელმაც გამოიყვანა ან გამოავლინა და გააუმჯობესა ახალი ჯიში:

ჯეიმს, ფ. ჰენკოკი (US)

III. ჯიშის დასახელება: კალიპსო

IV. ინფორმაცია ჯიშის წარმოშობაზე, გამოყვანასა და გამრავლებაზე

მოცემული აღწერილობა განეკუთვნება, მოცვის (*Vaccinium corymbosum* L.) ახალ და გამორჩეულ ჯიშს, რომელსაც ეწოდება „კალიპსო“.

„კალიპსო“-ს თავდაპირველი სელექცია შეფასებულ იქნა ბენტონ ჰარბორში, მიჩიგანი, სამხრეთ-დასავლეთ მიჩიგანის კვლევის და გავრცელების ცენტრში (SWMR.EC) ოთხი წლის განმავლობაში. მოწინავე ცდებში გრანდ-ჯანქმენში, მიჩიგანი ((MBG Marketing), საუთ ჰეივენი, მიჩიგანი (DeGrandcbamp Nursery), სილვერტონი, ორეგონი (Oregon Blueberry Company), კორვალის (ARS-USDA), ორეგონი, ლოუელი (Fall Creek Nursery), ორეგონი და ოსორნო, ჩილე (Hortifrut), ჩართული იყო აგრეთვე რბილი მერქნები. ორი წლის მცენარეები განთავსებულ იქნა 4x10 ფუტის ინტერვალით 2008 წელს მიჩიგანში, ხოლო 2009 წელს ორეგონში და ჩილეში. როგორც ქვემოთაა განხილული, ნარგავები მიჩიგანში შეფასებულ იქნა სამი წლის განმავლობაში, ხოლო ორეგონში და ჩილეში – ორი წლის განმავლობაში.

„კალიპსო“ არის ზომიერად თვითგანაყოფიერებადი, თუმცა მოითხოვს დამტვერვას სხვა მაღალბუჩქიანი მოცვის ჯიშის ნაყოფის მაქსიმალურად განვითარებისათვის.

„კალიპსო“ შეიძლება გამრავლებულ იქნეს მაგარი მერქნებით სათბურში და შემდეგ ველზე იქნეს დარგული. ფესვის განვითარების დაწყება მაგარი მერქნიდან შეიძლება დაახლოებით ოთხ-ექვს კვირას გრძელდებოდეს.

ფესვის განვითარების დაწყება მიკროყლორტებიდან გრძელდება დაახლოებით სამი-ოთხი კვირა. ასეთი მეთოდები განხილულია აქ მოყვანილ შემდეგ წყაროებში: Doran, W. L. and Bailey, J. S. "Propagation of the high bush blueberry by softwood cuttings", Bulletin Massachusetts Agricultural Experiment Station; no. 410. Amherst, Mass. Massachusetts State College, 1943; Doehlert, C. A. "Propagating blueberries from hardwood cuttings", Circular (New Jersey Agricultural Experiment Station) 490. New Brunswick, N.J. New Jersey Agricultural Experiment Station, 1945; Doehlert, C. A. "Propagating blueberries from hardwood cuttings", Circular (New Jersey Agricultural Experiment Station) 551. New Brunswick, N.J.: New Jersey Agricultural Experiment

Station, 1953; Zimmerman, R. H. 1991. Micropropagation of temperate zone fruit and nut crops. In: Debergh, P. C. and Zimmerman, R. H. (eds.) Micropropagation: Technology and application. Kluwer, Dordrecht; ElShiekh, A.; Wildung, D. K.; Luby, J. J.; Sargent, K. L.; Read, P. E. "Long term effects of propagation by tissue culture or softwood single node cuttings on growth habit, yield, and berry weight of 'Northblue' blueberry", Journal of the American Society for Horticultural Science. 1996, 121: 2, 339-342; Galletta, G. J.; Ballington, J. R.; Daubeney, H. A.; Brennan, R. M.; Reisch, B. J.; Pratt, C.; Ferguson, A. R.; Seal, A. G.; McNeilage, M.A.; Fraser, L. G.; Harvey, C. F.; Beatson, R. A.; Hancock, J. F.; Scott, D. H.; Lawrence, F. J.; Janick, J. (ed.); Moore, J. N. "Fruit breeding. Volume II. Vine and small fruits", Department of Horticulture, Purdue University, West Lafayette, Ind. 1996 John Wiley and Sons; New York; USA; Strik, B.; Brun, C.; Ahmedullah, M.; Antonelli, A.; Askham, L.; Barney, D.; Bristow, P.; Fisher, G.; Hart, J.; Havens, D. Draper A. D. and Chandler C. K. "Accelerating highbush blueberry selection evaluation by early propagation", Journal of the American Society for Horticultural Science. 1986 111 (2): 301-303; Pritts M.P. and Hancock J. F. (Eds.) "Highbush blueberry production guide", Northeast Regional Agricultural Engineering Service, Ithaca, N.Y., USA 1992.

ჯიშის მოკლე აღწერილობა

მოცემული აღწერილობა ეხება მაღალბუჩქიანი მოცვის გამორჩეულ ჯიშს, რომელსაც ეწოდება „კალიპსო“. „კალიპსო“ უმთავრესად არის *Vaccinium corymbosum* L., რომლის გენების 13,3% არის *V. Darrowii*-დან, 3,8% *V. Angustifolium*-დან, და <1% *V. tenellum* და *V. Ashei*-დან. ის არის მაღალპროდუქტიული ჯიში საუკეთესო ხარისხის ახალი ნაყოფით. „კალიპსო“-ს მცენარეები მძლავრია და ზეადმართულია. მას აქვს მრავალრიცხოვანი და ზომიერად დატოტილი ღეროები, ხოლო ნაყოფი კარგად ჩანს. მისი კენკრა არის დიდი ზომის, აქვს მცირე მშრალი ნაწიბურები, საშუალო ღია ცისფერი ფერი და საუკეთესი სიმყარე და სურნელი. ზოგადად, „კალიპსო“-ს ნაყოფი ძალზე კარგად დაკავდა ბუჩქზე დამწიფების შემდეგ, გარდა უჩვეულო ცხელი ზაფხულისა 2012 წელს მიჩიგანსა და ორეგონში. იმ წელს ნაყოფი ნორმალურთან შედარებით უფრო რბილი იყო და სიცხის პირობებში „ლიბერთი“-ს მსგავს თვისებებს ამჟღავნებდა.

V. გამოსახულებების მოკლე აღწერილობა

მოცემული აღწერილობა უფრო სრულად გასაგები გახდება დეტალური აღწერილობიდან და თანდართული ფოტომასალიდან, სადაც:

გამოსახულება 1 არის „კალიპსო“-ს პირველი მოცვის ბუჩქის ფოტო სრულ ფერებში, სადაც მიწაზე ბალახები არ არის „კალიპსო“-ს ბუჩქის ნაწილი;

გამოსახულება 2 არის „კალიპსო“-ს მეორე მოცვის ბუჩქის ფოტო სრულ ფერებში, სადაც ბალახები მიწაზე ბუჩქების ფონზე და ტოტები, რომლებიც გამოშვერილია მარჯვენა კიდიდან არ არის „კალიპსო“-ს ბუჩქის ნაწილი;

გამოსახულება 3 არის ფოტო სრულ ფერებში, რომელიც წარმოადგენს პირველ „კალიპსო“-ს ტოტს ნაყოფის სანიმუშო კლასტერებით, სადაც ნაჩვენებია ნაყოფის უმეტესობა, მაგრამ არა ყველა მათგანი, დამწიფებულია;

გამოსახულება 4 არის ფოტო სრულ ფერებში, რომელიც წარმოადგენს მეორე „კალიპსო“-ს ტოტს ნაყოფის სანიმუშო კლასტერებით, სადაც ნაჩვენები ნაყოფის უმეტესობა, მაგრამ არა ყველა მათგანი, დამწიფებულია;

გამოსახულება 5 არის ფოტო სრულ ფერებში, რომელიც წარმოადგენს „კალიპსო“-ს ტოტს სანიმუშო ფოთლებით, სადაც მიწის ფონზე მცენარეები არ არის „კალიპსო“-ს ბუჩქის ნაწილი.

VI. ბოტანიკური აღწერილობა

ქვემოთ წარმოდგენილია მოცვის, სახელწოდებით „კალიპსო“, ახალი და გამორჩეული ჯიშის დეტალური ბოტანიკური აღწერილობა, მისი ყვავილები, ნაყოფი და ფოთლები.

„კალიპსო“ არის უმთავრესად *Vaccinium corymbosum* L. და მისი გენების 13.3% არის *V. darrowii*, 3.8% *V. angustifolium*-დან, და <1% *V. tenet/urn* და *V. ashei*-დან. „დრეიფერი“-ს, მამრი მშობლის (ე.ი. სათესლე მშობლის) მოცილებული ყვავილები დამტვერილ იქნა 2002 წელს მტვრით „ელიოტი“-დან. თესლები გაღვივებულ და გაზრდილ იქნა სათბურში 1 წლის განმავლობაში და შემდეგ დათესილ იქნა ბენტონ ჰარბორში, მიჩიგანი. „კალიპსო“ პირველად შერჩეულ იქნა 2006 წელს 83 ტყუპისცალი სახეობების ჯგუფიდან. შერჩეული „კალიპსო“-ს მცენარე ჯერ უსქესოდ იქნა გამრავლებული ნაჭრებით, რომლებიც აღებულ იქნა ბენტონ ჰარბორიდან, მიჩიგანი, და გადაგზავნილ იქნა ისთ ლანსინგში, მიჩიგანი. გამოსახულებებზე 1 და 2 ნაჩვენებია „კალიპსო“-ს სანიმუშო ბუჩქები, გამოსახულებებზე 3 და 4 ნაჩვენებია „კალიპსო“-ს ტოტები სანიმუშო ნაყოფის კლასტერებით, ხოლო გამოსახულებაზე 5 ნაჩვენებია სანიმუშო ფოთლები „კალიპსო“-ს ბუჩქიდან.

VII. ჯიშის ნიშან-თვისებები

„კალიპსო“-ს მახასიათებლები მოყვანილია ქვემოთ ცხრილში 1. აქ აღწერილი ტაქსონომიური მახასიათებლები არის სტანდარტული პრაქტიკაში (R E Gough, R J Hindle, and V G Shutak, "Identification of Ten Highbush Blueberry Cultivars using Morphological Characteristics", *HortScience* 11 (5): 512-4, 1976). ფერთა აღწერილობა, გარდა იმ ფერებისა, რომლებიც ზოგადააა მოცემული, წარმოდგენილია სამეფო მებაღეობის საზოგადოების ფერთა მახასიათებლის აღნიშვნებში. იმ შემთხვევებში, როდესაც სამეფო მებაღეობის საზოგადოების ფერთა მახასიათებლის ფერთა აღწერილობა განსხვავდება ნახაზებზე ნაჩვენებისაგან, ზუსტად ჩაითვლება ის ფერები, რომლებიც მითითებულია სამეფო მებაღეობის საზოგადოების ფერთა მახასიათებლებში. ნებისმიერი გადახრა ამ ფერებიდან ნახაზებზე გამოწვეულია ფოტოს გადაღების პროცესით ბუნების ფერების ზუსტად გამეორებისას. გარდა ამისა, ნაყოფის ფერთა აღნიშვნები ცხრილში 1 ეხება მხოლოდ მწიფე ნაყოფს.

„კალიპსო“-ს მახასიათებლები

მახასიათებელი	„კალიპსო“
1	2
მცენარის მაჩვენებლები	
მომწიფების სიმაღლე	1.3 მ
მომწიფების სიგანე	0.9 მ
სიმაღლისა და სიგანის თანაფარდობა	1.43
ზრდის ფორმა	ზეადმართული
წლიური განახლებული ღეროები	3 - 5
გაზაფხულის ყლორტებზე კვანძებშორისი მანძილი	1-2.25 სმ (საშუალოდ 1.68 სმ)
მწიფე ღეროს ფერი	ნაცრისფერი-მწვანე (198A)
მწიფე ღეროს სიგრძე	0.80-1.10 მ (საშუალოდ 0.98 მ)
მწიფე ღეროს სიგანე	1.4 -1.6 სმ (საშუალოდ 1.5 სმ)
ქერქის ტექსტურა	უსწორმასწორო
სიძლიერე	ძლიერი
ფერი ახალ ყლორტებზე	
ერთი წლის ყლორტის ფერი	მწვანე (144D)
ერთი წლის ყლორტი: კვანძებშორისი სიგრძე	15-22 მმ (საშუალოდ 18.0 მმ)
ნაყოფის მიღების ტიპი	მხოლოდ ერთი წლის ყლორტებზე
ვეგეტაციური კვირტის გაშლის დრო	ადრეულიდან შუა მაისამდე, ან ადრეული აპრილიდან შუა მაისამდე
ყვავილობის დაწყების დრო ერთი წლის ყლორტზე	ადრეულიდან შუა ივლისამდე
ნაყოფის დაწყების დრო ერთი წლის ყლორტზე	
ფოთლები	
ფოთლის ფორმა	ელიფსური
კენწეროს ფორმა	მახვილი
ფუძის ფორმა	მომრგვალებული
ფოთლის სიგრძე	4.4-5.0 სმ (საშუალოდ 5 სმ)
ფოთლის სიგანე	2.1-2.8 სმ (საშუალოდ 2.4 სმ)
ფოთლის სიგრძის და სიგანის თანაფარდობა	საშუალოდ 2.1;
ფოთლის კიდე	მთლიანი
ფოთლის სანექტრე	არ არის
ბუმბული	არ აქვს
ზედა ზედაპირის ფერი	მწვანე (137A)
მწვანის ინტენსიურობა ზედა ზედაპირზე	საშუალო
ქვედა ზედაპირის ფერი	მწვანე (138B)
ყუნწის სიგრძე	1-2 სმ (საშუალოდ 1.7 სმ)
ყუნწის დიამეტრი	1.5-2.2 მმ (საშუალოდ 1 8 მმ)
ყუნწის ფერი	ღია მოყვითალო მწვანე (142C)

1	2
კვირტი	
კვირტის ფორმა	ოვალური
კვირტის სიგანე	3.0-4.0 მმ (საშუალოდ 3.8 მმ)
კვირტის სიგრძე	5.0-6.0 მმ (საშუალოდ 5.2 მმ)
ფერი	ნაცრისფერი-მწვანე (197B)
კოკრის პიგმენტის შეფერილობა	სუსტი
განლაგების სიგრძე (ყუნწის გარდა)	2.2-3.1 სმ (საშუალოდ 2.5 სმ)
ყვავილები	
ყვავილის გვირგვინის ფორმა	წაგრძელებული-დოქისმაგვარი
ყვავილის გვირგვინის ზომა: სიგრძე	10-11 მმ (საშუალოდ 10.5 მმ)
ყვავილის გვირგვინის ზომა: დიამეტრი	6-7 მმ (საშუალოდ 6.4 მმ)
ყვავილის გვირგვინის პიგმენტების ფერი	უფერო ან სუსტი შეფერილობის
ფურცლები	5 (შერწყმული)
Petal length ფურცლის სიგრძე	10-11 მმ (10.5 მმ საშუალო)
ყვავილის ჯამი	5 ფურცელი
დინგის სიგრძე	9-10 მმ ყვავილის გვირგვინის
გაშლილი ყვავილის ფერი	წვერზე
ყვავილი # თითო კლასტერზე	თეთრი
ბუტკო	6-7
ბუტკოს ფერი	თითო ყვავილზე ერთი
ბუტკოს სიგრძე	მოყვითალო მწვანე (145A)
ყვავილის დიამეტრი	9-10 მმ
ყვავილის სიგრძე	6-7 მმ
არომატი	10-11 მმ
ყვავილის ჯამის დიამეტრი	კენკრის მსუბუქი არომატი
ჯამის ფოთლები	5 მმ
წვერის ფერი	შერწყმული, 5 ფურცელი
ძირის ფერი	მოყვითალო მწვანე (146C)
მოუმწიფებელი ნაყოფი: მწვანე ფერის ინტენსიურობა	მოყვითალო მწვანე (146C)
რეპროდუქტიული ორგანოები	საშუალო
ტიპი	კენკრა
თესლის ზომა	1.32 მმ
თესლების რაოდენობა	5-32 (საშუალოდ 12.7)
მწიფე ნაყოფი	
ზომა	დიდი
სიმაღლე	1.0-1.2 სმ (საშუალოდ 1.1 სმ)
სიგანე	1.5-1.7 სმ (საშუალოდ 1.6 სმ)
ფორმა გრძივი მიმართულებით	მრგვალი
ჯამის ჩაღრმავების დიამეტრი	6-7 მმ (საშუალოდ 6.4 მმ)
ჯამის სიღრმე	1.0-2.0 მმ (საშუალოდ 1.4 მმ)
ფერი ყვავილით	იისფერი ლურჯი (98D)
ფერი ყვავილის გარეშე	იისფერი ლურჯი (103A)
კანის ფერი ყვავილის მოცილების შემდეგ	მუქი ლურჯი (103A)
ყვავილის ინტენსიურობა	ძლიერი
სიმაგრე	ძალზე მყარი

1	2
ღეროს ნაწიბურის ზომა	1.5-2.0 მმ (საშუალოდ 1.8 მმ)
ღეროს სიგრძე	7-8 მმ
ღეროს ფერი	მოყვითალო მწვანე (144B)
ყუნწის სიგრძე	11-13 მმ
ყუნწის ფერი	მოყვითალო მწვანე (138A)
საშუალო წონა	2.44 გ
ჯამის ფოთლები	არცერთი არ არის დარჩენილი მწიფე ნაყოფზე
კლასტერის სიმკვრივე	საშუალო
სიტკბო	საშუალო
სიმჟავე	საშუალო

მრავალ სახელმწიფოში ჩატარებულ ცდებში „კალიპსო“ წარმოადგენს ზეაღმართულ ბუჩქს, რომელიც მწიფდება გვიანდელ შუა სეზონში, როგორც ეს ნაჩვენებია ცხრილში 2. კერძოდ, „კალიპსო“-ს ზრდა და ნაყოფის მახასიათებლები შეფასებულ იქნა 2010, 2011 და 2012 წლებში ორ ადგილას მიჩიგანში, სამ ადგილას ორეგონში და ერთ ადგილას ჩილეში. ორი წლის მცენარეები იქნა დარგული 2008 წელს მიჩიგანში, ხოლო 2009 წელს ორეგონში და ჩილეში. შეფასებები გაკეთდა მაშინ როდესაც ბუჩქები იყო 30-50%-ით დამწიფებული. მის ნაყოფს კარგი ფერი აქვს, კარგი ან შესანიშნავი ნაწიბური და შესანიშნავი სიმყარე და სურნელი. ძირითადად, დიდი მოსავალი გამოიღო ძალზე დიდი ნაყოფით, თუმცა ორეგონში დიდი რაოდენობის მცირე კენკრა იქნა დაფიქსირებული 2011 წელს. ეს ის მახასიათებელია, რომელიც არ არის უცხო ფართოდ გავრცელებული „ლიბერტი“-სთვის.

ცხრილი 2

ზრდა და ნაყოფის მახასიათებლები

ბუჩქის ზრდის მახასიათებლებისათვის: 1 = გაშლილობა,

5 = ნახევრად ზეაღმართული, ხოლო 9 = ზეაღმართული.

სეზონისთვის: 1 = ძალიან ადრე, 4-5 = შუა სეზონი, ხოლო 9 = ძალზე გვიან.

სიმძლავრისა და ნაყოფის მახასიათებლებისათვის: 1-4 = ცუდი, 5-6 = მისაღები,

7 = კარგი, 8 = ბრწყინვალე, ხოლო 9 = უმაღლესი

შტატი	ქალაქი	წელი	მახასიათებელი	სეზონი	მოსავლიანობა	
მიჩიგანი	გრანდ-ჯანქმენი	2010	7	5	8	
		2011	7	6	6	
		2012	8	6	8	
	საუთ ჰევენი	2010	6	5	7	
		2011	8	6	7	
		2012	8	5	9	
		საშუალო	7.3	5.5	7.5	
ორეგონი	კორვოლისი	2010	6	7	8	
		2011	8	4	8	
		2010	8	5	8	
	ლოუელი	2011	8	5	8	
		სილვერტონი	2010	9	7	8
			2011	8	6	8
ჩილე	ოსორნო	საშუალო	7.8	5.7	8.0	
		2010	7	6	8	
		2011	6	4	7	
		საშუალო	6.5	5.0	7.5	
		ჯამური საშუალო	7.2	5.4	7.7	

ნაყოფის მახასიათებლები

შტატი	ქალაქი	წელი	ზომა	ფერი	ნაწიბური	სიმყარე	სურნელო	
მიჩიგანი	გრანდ-ჯანქმენი	2010	8	8	8	8	7	
		2011	9	6	8	8	7	
		2012	7	8	8	8	8	
	საუთ ჰევენი	2010	8	7	8	9	8	
		2011	8	7	7	9	8	
		2012	7	7	9	7	8	
		საშუალო	7.8	7.2	8.0	8.2	7.7	
ორეგონი	კორვოლისი	2010	7	7	7	6	7	
		2011	8	8	8	8	8	
		2010	7	7	8	8	8	
	ლოუელი	2011	6 ¹	8	6	8	7	
		სილვერტონი	2010	7	7	6	6	7
			2011	8	7	7	8	7
ჩილე	ოსორნო	საშუალო	7.2	7.3	7.0	7.3	7.3	
		2010	9	6	7	8	5	
		2011	8	8	8	9	9	
		საშუალო	8.5	7.0	7.5	8.5	7.0	
		ჯამური საშუალო	7.8	7.2	7.5	8.0	7.3	

მშობელი და კომერციული ჯიშების შედარება

მიჩიგანში ჩატარებულ შედარებით ცდებში „კალიპსო“ ყვაოდა და მწიფდებოდა „ლეგასი“-სთან ერთად, ცოტა უფრო გვიან ვიდრე „ჯერსი“ და „ლიბერთი“, როგორც ეს ნაჩვენებია ცხრილში 3. კერძოდ, ნაყოფის საშუალო რეიტინგი და ასორტიმენტი „კალიპსო“-ს, „ლეგასი“-ს და „ლიბერთი“-ს შემთხვევაში შეფასებულ იქნა გრანდ-ჯანქშენში და საუთ ჰევენში (მიჩიგანი), 2010, 2011 და 2012 წლებში. ორი წლის მცენარეები დარგულ იქნა 2008 წელს 4x10 ფუტის დაცილებით 8-15 მიჩიგანის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სხვა ჯიშის სელექციებთან ერთად. ნაყოფის შეფასებები მოხდა მაშინ, როდესაც ბუჩქების 50% მწიფე იყო. მისი ნაყოფის რაოდენობა აღემატებოდა „ჯერსი“-ს და „ლეგასი“-ს, მაგრამ არა „ლიბერთი“-ს. „კალიპსო“-ს ნაყოფის ნაწიბური და სიმყარე იგივე იყო რაც „ლიბერთი“-ს. „კალიპსო“-ს ნაყოფი უფრო მყარი იყო და უფრო მცირე ნაწიბურები ჰქონდა, ვიდრე „ჯერსი“-ს და „ლეგასი“-ს. მისი სურნელი უფრო მაღალი კატეგორიით იქნა შეფასებული, ვიდრე ყველა დანარჩენის, გარდა „ლიბერთი“-ს, ხოლო მისი ფერი „ლეგასი“-სთან შედარებით იქნა შეფასებული როგორც უფრო ღია, ვიდრე „ჯერსი“ და უფრო მუქი, ვიდრე „ლიბერთი“. „კალიპსო“-ს სიძლიერე არც ისე დიდი იყო სხვა ჯიშებთან შედარებით, თუმცა შეფასებდა, რომ სიძლიერის ხარისხი კარგიდან ძალიან კარგი გახდა.

ცხრილი 3

ნაყოფის საშუალო რეიტინგი და ფარგლები

რეიტინგის შკალაა 1-9, სადაც 1-4 = ცუდი, 5-6 = მისაღები, 7 = კარგი, 8 = ბრწყინვალე და 9 = უმაღლესი. ფარგლები მოცემულია ფრჩხილებში.

ჯიში	თარიღი მთლიანი ყვავილი	თარიღი 50% მწიფე	მცენარის სიძლიერე	წონა
„კალიპსო“	5/13 (4/28-5/20)	7/10 (7/3-7/18)	7.5 (7-8)	7.8 (7-9)
„ჯერსი“	5/7 (4/24-5/12)	7/4 (6/22-7/11)	8.0 (ყველა - 8)	5.6 (5-6)
„ლეგასი“	5/11 (4/28-5/15)	7/9 (6/28-7/15)	8.5 (8-9)	8.0 (ყველა - 8)
„ლიბერთი“	5/15 (4/28-5/23)	7/26 (7/17-7/30)	8.0 (7-9)	7.6 (7-8)

ჯიში	ფერი	ნაწიბური	სიმყარე	სურნელი	ნაყოფის რაოდენობა ¹
„კალიპსო“	7.3 (7-8)	8.0 (7-9)	8.2 (7-9)	7.7 (7-8)	7.7 (6-9)
„ჯერსი“	6.0 (ყველა - 6)	6.0 (ყველა - 6)	5.5 (5-6)	7.0 (ყველა -7)	7.0 (6-8)
„ლეგასი“	7.0 (ყველა - 7)	7.0 (ყველა-7)	7.2 (6-8)	7.0 (ყველა -7)	7.0 (6-8)
„ლიბერთი“	8.0 (ყველა - 8)	8.0 (7-9)	8.0 (ყველა - 8)	8.5 (8-9)	8.3 (7-9)

როგორც ცხრილში 4-ია ნაჩვენები, „კალიპსო“-ს ნაყოფის წონა იყო ყველაზე დიდი ყველა ჯიშს შორის უმეტეს წლებში და ადგილებში. კერძოდ, „კალიპსო“-ს ნაყოფის საშუალო ფიზიკური და ბიოქიმიური მახასიათებლები შედარებულ იქნა სტანდარტულ ჯიშებთან ოსორნოში, ჩილე (2012 წ.) და გრანდ-ჯენქშენში, მიჩიგანი (2011 წ. და 2012 წ.). ხუთი ნაყოფის ნიმუში იქნა შეფასებული როდესაც ბუჩქები იყო 30-50%-ით მწიფე. ხსნადი მყარი ნივთიერებების დონეები უფრო მაღალი იყო, ვიდრე ყველა სტანდარტულ ჯიშში, გარდა „ლიბერთი“-სა და მისი ტიტრირებადი მჟავიანობა, ძირითადად, უფრო მაღალი იყო, გარდა ჩილეში განსაზღვრულისა. შაქრისა და მჟავას თანაფარდობა ცხადყოფს, რომ ის უფრო მწკლარტეა, ვიდრე სხვა ჯიშები, თუმცა სურნელის მხრივ უფრო მაღალი ქულები მიიღო, ვიდრე ყველა მათგანმა გარდა „ლიბერთი“-სა. ამიტომ შაქრისა და მჟავას თანაფარდობა აღიქმება ბალანსირებულად. „კალიპსო“-ში მჟავას მაღალმა დონეებმა შეიძლება გამოვლინება ჰპოვოს შენახვის უფრო ხანგრძლივ ვადაში, ვინაიდან მაღალი მჟავიანობის ნაყოფი ნაკლებად ექვემდებარება სოკოვან, ლპობით პროცესებს. „კალიპსო“-ს სიმაგრე უტოლდებოდა „დრეიფერ“-ს და „ლიბერთი“-ს და უფრო მაღალი იყო ვიდრე „ლეგასი“-ს, „ბლუკროფი“-ს და „ჯერსი“-ს.

ცხრილი 4

ბიოქიმიური მახასიათებლები

ჯიში	მდებარეობა	წელი	წონა (გ)	ხსნადი მყარი ნივთიერებები	ტიტრირებადი მჟავიანობა
„კალიპსო“	მიჩიგანი	2011	2.4	15.2	1.26
		2012	1.8	14.3	1.30
		2012	2.8	15.9	0.68
„დრეიფერი“	მიჩიგანი	2011	2.1	12.7	0.89
		2012	1.7	11.9	1.05
		2011	1.6	11.1	0.80
„ბლუკროფი“	მიჩიგანი	2012	1.6	11.8	0.67
		2011	2.0	12.1	0.73
		2012	2.1	13.3	0.52
„ლეგასი“	მიჩიგანი	2012	2.2	13.8	0.40
		2011	1.8	15.4	0.85
		2012	1.7	15.8	0.53
„ლიბერთი“	მიჩიგანი	2012	2.4	14.8	0.70
		2011	1.4	13.2	0.51
		2012	1.2	13.8	0.63
„ჯერსი“	მიჩიგანი	2011	1.4	13.2	0.51
		2012	1.2	13.8	0.63
		2012	1.2	13.8	0.63

ჯიში	მდებარეობა	წელი	SS/TA	სიმცარე (გ/მმ)	სიმცარე (N)
„კალიპსო“	მიჩიგანი	2011	12.1	–	–
		2012	11.0	330	–
	ჩილე	2012	23.4	–	40.1
		2011	14.3	–	–
„დრეიფერი“	მიჩიგანი	2012	12.1	334	–
„ბლუკროფი“	მიჩიგანი	2011	13.9	–	–
		2012	17.6	202	–
„ლეგასი“	მიჩიგანი	2011	16.6	–	–
		2012	25.6	301	–
	ჩილე	2012	34.5	–	37.6
		2011	18.2	–	–
„ლიბერთი“	მიჩიგანი	2012	29.8	322	–
	ჩილე	2012	21.1	–	43.1
		2011	25.9	–	–
„ჯერსი“	მიჩიგანი	2012	21.9	202	–

როგორც მე-5 ცხრილიდან ჩანს, „კალიპსო“-ს ნაყოფი დიდია და უფრო მაგარია „ჯერსი“-ს ნაყოფთან შედარებით. „ლეგასი“-ს ნაყოფთან შედარებით „კალიპსო“-ს ნაყოფს აქვს ძალზე მცირე ნაწიბური და გაცილებით უფრო მაგარია.

ცხრილი 5

ექსპრესიის მახასიათებლები

ჯიში	მახასიათებელი	ჯიშის მახასიათებლის ექსპრესია	„კალიპსო“ მახასიათებლის ექსპრესია
„ჯერსი“	ნაყოფის ზომა	მცირე საშუალო	დიდი
„ჯერსი“	ნაყოფის სიმტკიცე	ზომიერად რბილი	მყარი
„ლეგასი“	მოსაკრეფი ნაწიბური	საშუალოდან მცირე	ძალიან მცირე
„ლეგასი“	ნაყოფის სიმტკიცე	ზომიერად მყარი	ძალზე მყარი

„კალიპსო“ მისი მდებარი მშობლისგან, „დრეიფერი“, გამოირჩევა იმით, რომ აქვს უფრო დიდი ზომის, უფრო ტკბილი და უფრო გამძლე ნაყოფი ზამთარში, უფრო მაღალი მოსავლიანობა (მიჩიგანის ცდების თანახმად), მეტი სიმწიფე, ნაყოფში ხსნადი მყარი ნივთიერებების უფრო მაღალი დონეები და უფრო გვიანდელი მოსავალი. „კალიპსო“ მისი სათესლე მშობლის, „დრეიფერი“-ს მსგავსია იმით, რომ მის მცენარეებს აქვთ ერთმანეთზე დამთხვეული ნაყოფიერების სეზონები, ნაყოფის მსგავსი სიმცარე და მსგავსი ხსნადი მყარი ნივთიერებები ნაყოფში.

„კალიპსო“ განსხვავდება მისი დამტვერვის მშობლისაგან „ელიოტი“ იმით, რომ „კალიპსო“-ს მცენარეებს აქვს უფრო დიდი, უფრო მაგარი და უფრო ღია ფერის ნაყოფი, უფრო მაღალი კონცენტრაციის ხსნადი შაქრები და ადრინდელი მოსავლიანობა. ისინი ერთნაირია პროდუქტიულობით.

გამოსახულება 1

გამოსახულება 2

გამოსახულება 3

გამოსახულება 4

გამოსახულება 5

ჯიშის კატეგორია:	მცენარე
რეგისტრაციის ნომერი:	P 2020 231 B
მეორე გამოქვეყნების თარიღი:	2020 09 15 №1
რეგისტრაციის თარიღი:	2020 09 04
განაცხადის გამოქვეყნების ნომერი:	P 2019 243 A
პირველი გამოქვეყნების თარიღი:	2019 12 17 №3
განაცხადის ნომერი:	P 2019 243
განაცხადის წარდგენის თარიღი:	2019 08 08

განსაკუთრებული უფლების მფლობელი:

ბორდ ოფ თრასთის ოფ მიჩიგან სტეიტ იუნივერსითი
325 ისტ გრანდ-რივერ, სიუტ 350, ისტლენსინგი, მიჩიგანი 48823 (US)

პირი, რომელმაც გამოიყვანა ან გამოავლინა და გააუმჯობესა ახალი ჯიში:

ჯეიმს, ფ. ჰენკოკი (US)

ჯიშის გვარი და სახეობა ქართულად და ლათინურად:

მოცვი / *Vaccinium corymbosum* L.

ჯიშის დასახელება: ოსორნო**ჯიშის მოკლე დახასიათება:**

„ოსორნო“ არის მოცვის ახალი ჯიში, ძირითადად, *Vaccinium corymbosum* L., და-
ნარჩენი პროცენტული ნაწილი არის *V. Darrowii* (13.3%), *V. angustifolium* (3.8%), *V.*
tenellum (<1%) და *V. ashei* (<1%). ის არის მაღალპროდუქტიული ჯიში საუკეთესო
ხარისხის ახალი ნაყოფით, რომელიც, სავარაუდოდ, საუკეთესოდ ადაპტირდება
ჩრდილოეთის მაღალბუჩქოვანი წარმოების არელებთან, სადაც არ იცის მკაცრი
ზამთარი, როგორცაა ჩილეში და წყნარი ოკეანის ჩრდილო-დასავლეთში, თუმცა
რეკომენდებულია, რომ დამატებითი ცდები ჩატარდეს უფრო ცივ რეგიონებში,
როგორცაა მიჩიგანი. „ოსორნო“-ს მცენარეები მძლავრია და ზეადმართულია,
თუმცა ღეროები შეიძლება სუსტი იყოს ნაყოფით დატვირთვისას. ტოტები
მრავალრიცხოვანია, ზომიერად განტოტილი, ხოლო ნაყოფი კარგად ჩანს. მისი
კენკრა არის დიდი ზომის, აქვს მცირე, მშრალი ნაწიბურები, ღია ცისფერი ფერი და
საუკეთესო სიმყარე და სურნელი. მისი ნაყოფი ძალზე კარგად დაკავდა უჩვე-
ულოდ ცხელ ზაფხულში 2012 წელს, როდესაც, ტემპერატურა რუტინულად 30°C-ს
აღემატებოდა.

CATEGORY OF THE APPLICATION: PLANT
NUMBER OF REGISTRATION: P 2020 231 B
DATE OF THE SECOND PUBLICATION: 2020 09 15 №1
DATE OF REGISTRATION: 2020 09 04
NUMBER OF PUBLICATION OF THE APPLICATION: P 2019 243 A
DATE OF THE FIRST PUBLICATION: 2019 12 17 №3
NUMBER OF THE APPLICATION: P 2019 243
DATE OF FILING OF THE APPLICATION: 2019 08 08

TITLE HOLDER:

Board of Trustees of Michigan State University
325 East Grand River, Suit 350, East Lansing, Michigan 48823, USA (US)

PERSON WHO BRED, OR DISCOVERED AND DEVELOPED THE VARIETY:

James F. Hancock (US)

COMMON NAME AND LATIN NAME OF THE GENUS AND SPECIES:

Blueberry / *Vaccinium corymbosum* L.

VARIETY DENOMINATION: OSORNO

BRIEF DESCRIPTION OF THE VARIETY:

‘Osorno’ is a new blueberry cultivar of primarily *Vaccinium corymbosum* L.. The rest of its parentage is from *V. darrowii* (13.3%), *V. angustifolium* (3.8%), *V. tenellum* (<1%), and *V. ashei* (<1%). It is a highly productive cultivar with exceptional fresh fruit quality. It is likely best adapted to the northern highbush production areas where winters are not severe, such as central Chile and the Pacific Northwest, but it is recommended for further trial in colder production regions such as Michigan. Plants of ‘Osorno’ are vigorous and upright, although the canes can relax when loaded with fruit. Canes are numerous, moderately branched and the fruit are well exposed. Its berries are large, have small, dry picking scars, light blue color, and excellent firmness and flavor. Its fruit held up extremely well in the unseasonably hot summer of 2012, when temperatures routinely exceeded 30°C.

ჯიშის აღწერილობა

I. ჯიშის გვარი და სახეობა ქართულად და ლათინურად:

მოცვი / *Vaccinium corymbosum* L.

II. განმცხადებელი:

ბორდ ოფ თრასთის ოფ მიჩიგან სტიტი იუნივერსიტი
325 ისტ გრანდ-რივერ, სიუტ 350, ისტ ლენსინგი, მიჩიგანი 48823 (US)

პირი, რომელმაც გამოიყვანა ან გამოავლინა და გააუმჯობესა ახალი ჯიში:

ჯეიმს, ფ. ჰენკოკი(US)

III. ჯიშის დასახელება: ოსორნო

IV. ინფორმაცია ჯიშის წარმოშობაზე, გამოყვანასა და გამრავლებაზე

მოცემული აღწერილობა განეკუთვნება მოცვის (*Vaccinium corymbosum* L.) ახალ და გამორჩეულ ჯიშს, რომელსაც ეწოდება „ოსორნო“.

„ოსორნო“-ს თავდაპირველი სელექცია შეფასებულ იქნა ბენტონ ჰარბორში, მიჩიგანი, 2003-2007 წლებში, სამხრეთ-დასავლეთ მიჩიგანის კვლევის და გავრცელების ცენტრში (SWMREC). მოწინავე ცდებში, გრანდ-ჯანქმენში, მიჩიგანი (MBG Marketing), საუთ ჰეივენი, მიჩიგანი (DeGrandchamp Nursery), სილვერტონი, ორეგონი (Oregon Blueberry Company), ლოუელი, ორეგონი (Fall Creek Nursery) და ოსორნო, ჩილე (Hortifrut), ჩართული იყო, აგრეთვე, რბილი მერქნები. ორი წლის მცენარეები განთავსებულ იქნა 4x10 ფუტის ინტერვალით 2008 წელს მიჩიგანში, ხოლო 2009 წელს ორეგონში და ჩილეში. როგორც ქვემოთაა განხილული, ნარგავები მიჩიგანში შეფასებულ იქნა სამი წლის განმავლობაში, ხოლო ორეგონში და ჩილეში – ორი წლის განმავლობაში.

„ოსორნო“ შეიძლება გამრავლებულ იქნეს მაგარი მერქნებით სათბურში და შემდეგ ველზე იქნეს დარგული. ფესვის განვითარების დაწყება მაგარი მერქნიდან შეიძლება დაახლოებით ოთხ-ექვს კვირას გრძელდებოდეს.

ფესვის განვითარების დაწყება მიკროყლორტებიდან გრძელდება დაახლოებით სამი-ოთხი კვირა. ასეთი მეთოდები განხილულია აქ მოყვანილ შემდეგ წყაროებში: Doran, W. L. and Bailey, J. S. "Propagation of the high bush blueberry by softwood cuttings", Bulletin Massachusetts Agricultural Experiment Station; no. 410. Amherst, Mass. Massachusetts State College, 1943; Doehlert, C. A. "Propagating blueberries from hardwood cuttings", Circular (New Jersey Agricultural Experiment Station) 490. New Brunswick, N.J. New Jersey Agricultural Experiment Station, 1945; Doehlert, C. A. "Propagating blueberries from hardwood cuttings", Circular (New Jersey Agricultural Experiment Station) 551. New Brunswick, N.J.: New Jersey Agricultural Experiment

Station, 1953; Zimmerman, R. H. 1991. Micropropagation of temperate zone fruit and nut crops. In: Debergh, P. C. and Zimmerman, R. H. (eds.) Micropropagation: Technology and application. Kluwer, Dordrecht; ElShiekh, A.; Wildung, D. K.; Luby, J. J.; Sargent, K. L.; Read, P. E. "Long term effects of propagation by tissue culture or softwood single node cuttings on growth habit, yield, and berry weight of "Northblue' blueberry", Journal of the American Society for Horticultural Science. 1996, 121: 2, 339-342; Galletta, G. J.; Ballington, J. R.; Daubeney, H. A.; Brennan, R. M.; Reisch, B. J.; Pratt, C.; Ferguson, A. R.; Seal, A. G.; McNeilage, M.A.; Fraser, L. G.; Harvey, C. F.; Beatson, R. A.; Hancock, J. F.; Scott, D. H.; Lawrence, F. J.; Janick, J. (ed.); Moore, J. N. "Fruit breeding. Volume II. Vine and small fruits", Department of Horticulture, Purdue University, West Lafayette, Ind. 1996 John Wiley and Sons; New York; USA; Strik, B.; Brun, C.; Ahmedullah, M.; Antonelli, A.; Askham, L.; Barney, D.; Bristow, P.; Fisher, G.; Hart, J.; Havens, D. Draper A. D. and Chandler C. K. "Accelerating highbush blueberry selection evaluation by early propagation", Journal of the American Society for Horticultural Science. 1986 111 (2): 301-303; Pritts M.P. and Hancock J. F. (Eds.) "Highbush blueberry production guide", Northeast Regional Agricultural Engineering Service, Ithaca, N.Y., USA 1992.

ჯიშის მოკლე აღწერილობა

მოცემული აღწერილობა ეხება მაღალბუჩქიანი მოცვის გამორჩეულ ჯიშს, რომელსაც ეწოდება „ოსორნო“. „ოსორნო“ უმთავრესად არის *Vaccinium corymbosum* L., რომლის გენების 13,3% არის *V. Darrowii*-დან, 3,8% *V. Angustifolium*-დან, და <1% *V. tenellum* და *V. Ashei*-დან. ის არის მაღალპროდუქტიული ჯიში საუკეთესო ხარისხის ახალი ნაყოფით. სავარაუდოდ, ის საუკეთესოდ ადაპტირდება ჩრდილოეთის მაღალბუჩქოვანი წარმოების არეალებში, სადაც არ იცის მკაცრი ზამთარი, როგორცაა ცენტრალური ჩილე და წყნარი ოკეანის ჩრდილო-დასავლეთი, თუმცა შეიძლება გამოსადეგი იყოს უფრო ცივი წარმოების რეგიონებისათვის, როგორცაა მიჩიგანი. „ოსორნო“-ს მცენარეები მძლავრია და ზეაღმართული, თუმცა მისი ტოტები შეიძლება დასუსტდეს ნაყოფით დატვირთვისას. მას აქვს მრავალრიცხოვანი და ზომიერად დატოტილი ღეროები, ხოლო ნაყოფი კარგად ჩანს. მისი კენკრა არის დიდი ზომის, აქვს მცირე, მშრალი ნაწიბურები, ღია ცისფერი ფერი და საუკეთესო სიმყარე და სურნელი. მისი ნაყოფი ძალზე კარგად კავდება, მათ შორის, ცხელ ზაფხულში, როგორც იყო უჩვეულოდ ცხელი ზაფხული 2012 წელს მიჩიგანსა და ორეგონში, როდესაც ტემპერატურა 30°C-ს აღემატებოდა.

V. გამოსახულებების მოკლე აღწერილობა

მოცემული აღწერილობა უფრო სრულად გასაგები გახდება დეტალური აღწერილობიდან და თანდართული ფოტომასალიდან, სადაც:

გამოსახულება 1. არის „ოსორნო“-ს მოცვის ბუჩქის პირველ პერსპექტივაში ფოტო სრულ ფერებში, სადაც ბუჩქი არის წინა პლანზე და მისი დამატებითი მცენარეები ან ნაწილები ფონზეა, ხოლო მიწაზე ბალახი არ არის „ოსორნო“-ს მოცვის ბუჩქის ნაწილი;

გამოსახულება 2. არის „ოსორნო“-ს მეორე მოცვის ბუჩქის ფოტო სრულ ფერებში, სადაც ბუჩქი წინა პლანზეა, ხოლო დამატებითი მცენარეები ან მათი ნაწილები ფონზე და ბალახზე არ არის „ოსორნო“-ს ბუჩქის ნაწილი;

გამოსახულება 3. არის ფოტო სრულ ფერებში, რომელიც წარმოადგენს პირველ „ოსორნო“-ს ტოტს ნაყოფის სანიმუშო კლასტერებით, სადაც ნაჩვენები ნაყოფი დამწიფებულია;

გამოსახულება 4. არის ფოტო სრულ ფერებში, რომელიც წარმოადგენს მეორე „ოსორნო“-ს ტოტს ნაყოფის სანიმუშო კლასტერებით, სადაც ნაჩვენები ნაყოფის უმეტესობა, მაგრამ არა ყველა, დამწიფებულია;

გამოსახულება 5. არის ფოტო სრულ ფერებში, რომელიც წარმოადგენს „ოსორნო“-ს ტოტს სანიმუშო ფოთლებით.

VI. ბოტანიკური აღწერილობა

ქვემოთ წარმოდგენილია მოცვის, სახელწოდებით „ოსორნო“, ახალი და გამორჩეული ჯიშის დეტალური ბოტანიკური აღწერილობა, მისი ყვავილები, ნაყოფი და ფოთლები.

„ოსორნო“ არის უმთავრესად *Vaccinium corymbosum* L. და მისი გენების 13.3% არის *V darrowii*, 3.8% *V angustifolium*-დან, და <1% *V tenet/urn* და *V ashei*-დან. „დრეიფერი“-ს, მამრი მშობლის (ე.ი. თესლის) მოცილებული მოუმწიფებელი ყვავილები დამტვერილ იქნა 2002 წელს მტვრით „ლეგასი“-დან. თესლები გალივებულ და გაზრდილ იქნა სათბურში 1 წლის განმავლობაში და შემდეგ დათესილ იქნა ბენტონ ჰარბორში, მიჩიგანი. „ოსორნო“ პირველად შერჩეულ იქნა 2006 წელს 103 ტყუპისცალი სახეობების ჯგუფიდან. შერჩეული „ოსორნო“-ს მცენარე ჯერ უსქესოდ იქნა გამრავლებული ნაჭრებით, რომლებიც აღებულ იქნა ბენტონ ჰარბორიდან, მიჩიგანი, და გადაგზავნილ იქნა ისთ ლანსინგში, მიჩიგანი. გამოსახულებებზე 1 და 2 ნაჩვენებია „ოსორნო“-ს სანიმუშო ბუჩქები, გამოსახულებებზე 3 და 4 ნაჩვენებია „ოსორნო“-ს ტოტები სანიმუშო ნაყოფის კლასტერებით, ხოლო გამოსახულებაზე 5 ნაჩვენებია სანიმუშო ფოთლები „ოსორნო“-ს ბუჩქიდან.

„ოსორნო“-ს ნაყოფის გამოსხმის სეზონი მნიშვნელოვნად გადაფარავს ფართედ დარგული შუა სეზონის ჯიშებს „დრეიფერი“ და „ბლუკროფი“. მისი ნაყოფი უფრო დიდია ვიდრე „ბლუკროფი“-ს. მისი მთლიანი ნაყოფის ხარისხი შეფასებულია გაცილებით უფრო მაღლად. ის ოდნავ უფრო დიდია, ვიდრე „დრეიფერი“, თუმცა

ნაყოფი უფრო ტკბილი გემოთი. ის გაცილებით უფრო მძლავრია, ვიდრე „დრეიფერი“ და სავარაუდოდ უფრო პროდუქტიულია. „ოსორნო“ მიიჩნევა სიცხის მიმართ ძალზე შეგუებით „დრეიფერი“-ს ალტერნატივად, მაშინ, როცა „დრეიფერი“-ს სიმძლავრე შეიძლება პრობლემას წარმოადგენდეს.

„ოსორნო“, სავარაუდოდ, არ არის ისეთივე გამძლე ზამთრისადმი, როგორც „ბლუკორფი“ და „დრეიფერი“. მან გამოამყვანა მდგრადი მაღალმოსავლიანობა მიჩიგანში 2011 წლამდე, როდესაც მკვეთრმა ტემპერატურის ვარდნამ ადრე ზამთარში გაანადგურა მისი ყვავილის კვირტების დიდი პროპორცია. გრანდ-ჯენქემში, მიჩიგანი, „ოსორნო“-მ დაკარგა ყვავილის კვირტების დაახლოებით 70%, მაშინ, როცა „ბლუკორფმა“ და „დრეიფერმა“ დაკარგა დაახლოებით 40%. „ოსორნო“-ს ყვავილის კვირტები მცირეოდენ დაზიანდა 2011/2012 წლების ზამთარში, მაგრამ ეს ზამთარი იყო სეზონისთვის არადაზიანებლად რბილი. ზამთარში დაზიანება არ აღინიშნებოდა ორეგონში და ჩილეში.

„ოსორნო“ განკუთვნილია ყველა ჩრდილოეთის მაღალბუჩქიანი წარმოების არეალისათვის, სადაც ზამთარი არ არის მკაცრი, როგორცაა ცენტრალური ჩილე, დასავლეთ ევროპა და წყნარი ოკეანის ჩრდილო-დასავლეთი. მას აქვს მაღალი მოსავლიანობა და სიძლიერე, ასევე, განსაკუთრებული ნაყოფის ხარისხი, ე.ი. ძალზე დიდი, ღია ცისფერი, ვიწრო ნაწიბურიანი, უკიდურესად მყარი და მყიფე, და ბალანსირებული ტკბილი სურნელი. მიუხედავად ამისა, „ოსორნო“-ს შეიძლება ჰქონდეს მხოლოდ დაბალი გამძლეობა ზამთრისადმი და ბუჩქის ფორმა, რომლის მექანიკურად აღება ძნელია.

VII. ჯიშის ნიშან-თვისებები

„ოსორნო“-ს მახასიათებლები მოყვანილია ქვემოთ ცხრილში 1. აქ აღწერილი ტაქსონომიური მახასიათებლები არის სტანდარტული პრაქტიკაში (R E Gough, R J Hindle, and V G Shutak, "Identification of Ten Highbush Blueberry Cultivars using Morphological Characteristics", HortScience 11 (5): 512-4, 1976). ფერთა აღწერილობა, გარდა იმ ფერებისა, რომლებიც ზოგადაა მოცემული, წარმოდგენილია სამეფო მეზალობის საზოგადოების ფერთა მახასიათებლის აღნიშვნებში. იმ შემთხვევებში, როდესაც სამეფო მეზალობის საზოგადოების ფერთა მახასიათებლის ფერთა აღწერილობა განსხვავდება ნახაზებზე ნაჩვენებისაგან, ზუსტად ჩაითვლება ის ფერები, რომლებიც მითითებულია სამეფო მეზალობის საზოგადოების ფერთა მახასიათებლებში. ნებისმიერი გადახრა ამ ფერებიდან ნახაზებზე გამოწვეულია ფოტოს გადაღების პროცესით ბუნების ფერების ზუსტად გამეორებისას. გარდა ამისა, ნაყოფის ფერთა აღნიშვნები ცხრილში 1 ეხება მხოლოდ მწიფე ნაყოფს.

„ოსორნო“-ს მახასიათებლები

მახასიათებელი	„ოსორნო“
1	2
მცენარის მაჩვენებლები	
მომწიფების სიმაღლე	1.4 მ
მომწიფების სიგანე	1.1მ
სიმაღლისა და სიგანის თანაფარდობა	1.19
ზრდის ფორმა	ბუჩქოვანი, ზეადმართული
წლიური განახლებული ღეროები	3 - 5
გაზაფხულის ყლორტებზე კვანძებშორისი მანძილი	1-2 სმ (საშუალოდ 1.36სმ)
მწიფე ღეროს ფერი	ნაცრისფერი-მწვანე (198A)
მწიფე ღეროს სიგრძე	0.80-1.20 მ (საშუალოდ 0.95 მ)
მწიფე ღეროს სიგანე	1.0 -1.5 სმ (საშუალოდ 1.4 სმ)
ქერქის ტექსტურა	გლუვი ან ოდნავ უსწორმასწორო
სიძლიერე	ძლიერი
ფერი ახალ ყლორტებზე	მოყვითალო მწვანე (145ბ)
ერთი წლის ყლორტის ფერი	მწვანე (144D)
ერთი წლის ყლორტი: კვანძებშორისი სიგრძე	15-23 მმ (საშუალოდ 18.2 მმ)
ნაყოფის მიღების ტიპი	მხოლოდ ერთი წლის ყლორტებზე
ვეგეტაციური კვირტის გაშლის დრო	ადრეულიდან შუა მაისამდე
ყვავილობის დაწყების დრო ერთი წლის ყლორტზე	გვიანი აპრილიდან შუა მაისამდე
ნაყოფის დამწიფების დრო ერთი წლის ყლორტზე	გვიანი ივლისიდან ადრეულ აგვისტომდე
ფოთლები	
ფოთლის ფორმა	ელიფსური
კენწეროს ფორმა	მახვილი
ფუძის ფორმა	მომრგვალებული
ფოთლის სიგრძე	4.2-5.0 სმ (საშუალოდ 4.7 სმ); საშუალო
ფოთლის სიგანე	2.5-3.1 სმ (საშუალოდ 2.8 სმ); საშუალო
ფოთლის სიგრძის და სიგანის თანაფარდობა	1.7; საშუალო
ფოთლის კიდე	მთლიანი
ფოთლის სანექტრე	არ არის
ბუმბული	არცერთი
ზედა ზედაპირის ფერი	მწვანე (137C)
მწვანის ინტენსიურობა ზედა ზედაპირზე	საშუალო
ქვედა ზედაპირის ფერი	მწვანე (138B)
ყუნწის სიგრძე	1.4 სმ (საშუალოდ 1-2 სმ)
ყუნწის დიამეტრი	1.5-2.5 მმ (საშუალოდ 2.0 მმ)
ყუნწის ფერი	ღია მოყვითალო მწვანე (142C)

1	2
კვირტი	
კვირტის ფორმა	ოვალური
კვირტის სიგანე	3.0-4.0 მმ (საშუალოდ 3.8 მმ)
კვირტის სიგრძე	5.0-6.0 მმ (საშუალოდ 5.4 მმ)
ფერი	ნაცრისფერი-მწვანე (197B)
კოკრის პიგმენტის შეფერილობა	არ არის
განლაგების სიგრძე (ყუნწის გარდა)	4.2-5.2 სმ (საშუალოდ 4.6 სმ)
ყვავილები	
ყვავილის გვირგვინის ფორმა	წაგრძელებული-დოქისმაგვარი
ყვავილის გვირგვინის ზომა: სიგრძე	10-11 მმ (საშუალოდ 10.5 მმ)
ყვავილის გვირგვინის ზომა: დიამეტრი	5.0-6.0 მმ (საშუალოდ 5.7 მმ)
ყვავილის გვირგვინის პიგმენტების ფერი	არ არის
ფურცლები	5 (შერწყმული)
ფურცლის სიგრძე	10-11 მმ (საშუალოდ 10.5 მმ)
ყვავილის ჯამი	5 ფურცელი
დინგის სიგრძე	10-11 მმ ყვავილის გვირგვინის წვერზე
გაშლილი ყვავილის ფერი	თეთრი
ყვავილის რაოდენობა თითო კლასტერზე	4-5
ბუტკო	თითო ყვავილზე ერთი
ბუტკოს ფერი	მოყვითალო მწვანე (145A)
ბუტკოს სიგრძე	10-11 მმ
ყვავილის დიამეტრი	7-8 მმ
ყვავილის სიგრძე	10-11 მმ
არომატი	კენკრის მსუბუქი არომატი
ყვავილის ჯამის დიამეტრი	6 მმ
ჯამის ფოთლები	შერწყმული, 5ფურცელი
წვერის ფერო	მოყვითალო მწვანე (146C)
ძირის ფერი	მოყვითალო მწვანე (146C)
მოუმწიფებელი ნაყოფი: მწვანე ფერის ინტენსიურობა	საშუალო
რეპროდუქტიული ორგანოები	
ტიპი	კენკრა
თესლის ზომა	1.75 მმ
თესლების რაოდენობა	4-30 (საშუალოდ 9.1)
მწიფე ნაყოფი	
ზომა	დიდი
სიმაღლე	1.5-1.6 სმ (საშუალოდ 1.52 სმ)
სიგანე	1.7-2.2 სმ (საშუალოდ 1.75 სმ)
ფორმა გრძივი მიმართულებით	მრგვალი
ჯამის ჩაღრმავების დიამეტრი	6.0-7.5 მმ (საშუალოდ 6.5 მმ)
ჯამის სიღრმე	3.0-3.5 მმ (საშუალოდ 3.3 მმ)

1	2
ფერი ყვავილით	იისფერი ლურჯი (98D)
ფერი ყვავილის გარეშე	იისფერი ლურჯი (103A)
კანის ფერი ყვავილის მოცილების შემდეგ	იისფერი ლურჯი (103A)
ყვავილის ინტენსიურობა	ძლიერი
სიმაგრე	ძალზე მყარი
ღეროს ნაწიბურის ზომა	2-3 მმ (საშუალოდ 2.2 მმ)
ღეროს სიგრძე	8-10 მმ (საშუალოდ 9 მმ)
ღეროს ფერი	მოყვითალო მწვანე (144B) წითლით (60B)
ღეროს ფერი	მოწითალო
ყუნწის სიგრძე	9-10 მმ
ყუნწის ფერი	მოყვითალო მწვანე (138A)
საშუალო წონა	2.9 გ
ჯამის ფოთლები	არცერთი არ არის დარჩენილი მწიფე ნაყოფზე
კლასტერის სიმკვრივე	საშუალო
სიტკბო	საშუალო
სიმჟავე	საშუალო

მრავალ სახელმწიფოში ჩატარებულ ცდებში „ოსორნო“ წარმოადგენს ნახევრად ფართე ბუჩქს, რომელიც მწიფდება ადრინდელ შუა სეზონში, როგორც ეს ნაჩვენებია ცხრილში 2. კერძოდ, „ოსორნო“-ს ზრდა და ნაყოფის მახასიათებლები შეფასებულ იქნა ორ ადგილას მიჩიგანში, ორ ადგილას ორეგონში და ერთ ადგილას ჩილეში. ორი წლის მცენარეები დარგული იქნა 2008 წელს მიჩიგანში, ხოლო 2009 წელს ორეგონში და ჩილეში. შეფასებები გაკეთდა მაშინ, როდესაც ბუჩქები იყო 30-50%-ით დამწიფებული. მის ნაყოფს შესანიშნავი ზომა, კარგი ფერი, სიმყარე და სურნელი აქვს. მას ჰქონდა, ასევე, დიდ გამძლეობა და შესანიშნავი მოსავლიანობა, გარდა მიჩიგანისა 2011 წელს (მკაცრი ზამთრის შემდეგ).

ზრდა და ნაყოფის მახასიათებლები

ბუჩქის ზრდის მახასიათებლებისათვის: 1 = გაშლილობა, 5 = მჭიდრო, 9 = ზეაღმართული.

სეზონისთვის: 1 = ძალიან ადრე, 4-5 = შუა სეზონი, 9 = ძალზე გვიან.

სიმძლავრისა და ნაყოფის მახასიათებლებისათვის: 1-4 = ცუდი, 5-6 = მისაღები, 7 = კარგი, 8 = ბრწყინვალე, 9 = უმაღლესი.

ნაყოფის მახასიათებლები

მდებარეობა	ქალაქი	წელი	ფორმა	სეზონი	სიმძლიერე	მოსავლიანობა	ზომა
მიჩიგანი	გრანდ-ჯანქშენი	2010	7	4	7	7	8
		2011	6	4	6	2	8
		2012	7	4	5	7	9
	საუთ ჰეივენი	2010	4	5	7	8	7
		2011	6	5	8	2	8
		2012	7	4	8	9	7
ორეგონი	ლოუელი	საშუალო	6.2	4.3	6.8	5.8	7.8
		2010	6	5	—	6.	8
		2011	4	4	9	9	7
	სილვერ-ტონი	2010	5	4	—	7	9
		2011	4	4	7	7	8
		საშუალო	4.8	4.3	8.0	7.3	8.0
ჩილე	ოსორნო	2010	4	5	7	7	6
		2011	6	4	8	7	8
		საშუალო	5.0	4.5	7.5	7.0	7.0
		ჯამური საშუალო	5.3	4.4	7.4	6.7	7.6

ნაყოფის მახასიათებლები

მდებარეობა	ქალაქი	წელი	ფერი	ნაწიბური	სიმყარე	სურნელი
მიჩიგანი	გრანდ-ჯანქშენი	2010	7	9	8	8
		2011	8	8	8	8
		2012	9	8	8	7
	საუთ ჰეივენი	2010	7	8	8	8
		2011	8	8	8	8
		2012	8	9	8	8
ორეგონი	ლოუელი	საშუალო	7.8	8.3	8.0	7.8
		2010	8	8	8	7
		2011	8	8	9	7
	სილვერ-ტონი	2010	6	9	7	7
		2011	7	8	8	8
		საშუალო	7.3	8.3	8.0	7.3
ჩილე	ოსორნო	2010	6	7	8	7
		2011	9	8	9	9
		საშუალო	7.5	7.5	8.5	8.0
		ჯამური საშუალო	7.5	8.0	8.2	7.7

მიჩიგანში ჩატარებულ შედარებით ცდებში „ოსორნო“ მწიფდებოდა „დრეიფერ-თან“ და „ბლუკროფთან“ დაახლოებით ერთად, როგორც ეს ნაჩვენებია ცხრილში 3. კერძოდ, ნაყოფის საშუალო რეიტინგი და ასორტიმენტი „ოსორნო“-ს, „დრეიფერი“-ს და „ბლუკროფი“-ს შემთხვევაში შეფასებულ იქნა გრანდ-ჯენქშენში და საუთ ჰევენში, მიჩიგანი, 2010, 2011 და 2012 წლებში. ორი წლის მცენარეები დარგულ იქნა 2008 წელს. ნაყოფის შეფასებები მოხდა მაშინ, როდესაც ბუჩქების 50% მწიფე იყო. ყველა მახასიათებლით „ოსორნო“ უფრო მაღალი კატეგორიით იქნა შეფასებული ვიდრე „ბლუკროფი“. „ოსორნო“-ს ნაყოფი უფრო დიდი იყო და სურნელის მხრივ უფრო მაღალი ქულები მიიღო, ვიდრე „დრეიფერმა“ შედარებითი ნაწიბურით, თუმცა „ოსორნო“-ს ნაყოფი ოდნავ უფრო მუქი იყო.

ცხრილი 3

ნაყოფის საშუალო რეიტინგი და ფარგლები

რეიტინგის შკალაა 1-9, სადაც 1-4 = ცუდი, 5-6 = მისაღები, 7 = კარგი, 8 = ბრწყინვალე და 9 = უმაღლესი. ფარგლები მოცემულია ფრჩხილებში.

ჯიში	მთლიანი ყვავილი	50% მწიფე	მცენარე სიძლიერე ¹	წონა
„ოსორნო“	5/9 (4/26-5/16)	7/1 (6/29-7/3)	7.5 (5-8)	7.8 (7-9)
„დრეიფერი“	5/11 (4/23-5/20)	7/3 (6/27-7/7)	6.5 (6-7)	7.6 (7-9)
„ბლუკროფი“	5/11 (4/23-5/20)	7/5 (6/29-7/21)	6.9 (6-7)	6.5 (6-7)

ჯიში	ფერი	ნაწიბური	სიმყარე	სურნელი	დატვირთვა ²
„ოსორნო“	7.8 (7-8)	8.3 (8-9)	8.0 ყველა - 8	7.8 (7-9)	5.6 (2-8)
„დრეიფერი“	8.5 (8-9)	8.6 (8-9)	8.8 (8-9)	7.2 (7-8)	6.5 (5-9)
„ბლუკროფი“	7.5 (7-8)	7.2 (7-8)	7.3 (7-8)	6.5 (5-7)	7.2 (5-9)

როგორც ქვემოთ მოცემულ ცხრილში 4-ია ნაჩვენები, „ოსორნო“-ს ნაყოფის წონა მიჩიგანში უფრო დიდი იყო სტანდარტული ჯიშების უმეტეს შედარებებში, ხოლო ჩილეში უფრო მცირე, ვიდრე „ლეგასი“. კერძოდ, „ოსორნო“-ს ნაყოფის საშუალო ფიზიკური და ბიოქიმიური მახასიათებლები შედარებულ იქნა სტანდარტულ ჯიშებთან ოსორნოში, ჩილე (2012 წ.) და გრანდ-ჯენქშენში, მიჩიგანი (2011 წ. და 2012 წ.). ხუთი ნაყოფის ნიმუში შეფასებულ იქნა, როდესაც ბუჩქები იყო 30-50%-ით

მწიფე. ხსნადი მყარი ნივთიერებების დონეები უფრო მაღალი იყო, ვიდრე ყველა სტანდარტულ ჯიშში, გარდა „ლიბერთი“-სა და მისი ტიტრირებადი მჟავიანობა, ძირითადად, ყველაზე დაბალი იყო ჯიშებს შორის. მისი ნაყოფი, ასევე, იყო ძალზე მყარი, „დრეიფერსა“ და „ლიბერთი“-სთან შედარებით მიჩიგანში და აღემატებოდა „ლიბერთი“-ს ჩილეში.

ცხრილი 4

ნაყოფის საშუალო მახასიათებლები

ჯიში	მდებარეობა	წელი	წონა (გ)	ხსნადი მყარი ნივთიერებები	ტიტრირებადი მჟავიანობა
„ოსორნო“	მიჩიგანი	2011	2.9	12.5	0.81
		2012	1.9	13.0	0.53
„დრეიფერი“	მიჩიგანი	2011	2.1	12.7	0.89
		2012	1.7	11.9	1.05
„ბლუკროფი“	მიჩიგანი	2011	1.6	11.1	0.80
		2012	1.6	11.8	0.67
„ლეგასი“	მიჩიგანი	2011	2.0	12.1	0.73
		2012	2.1	13.3	0.52
„ლიბერთი“	მიჩიგანი	2011	1.8	15.4	0.85
		2012	1.7	15.8	0.53
„ჯერსი“	მიჩიგანი	2011	1.4	13.2	0.51
		2012	1.2	13.8	0.63
ჯიში	მდებარეობა	წელი	SS/TA	სიმყარე (გ/მმ)	სიმყარე (N)
„ოსორნო“	მიჩიგანი	2011	15.4	–	–
		2012	24.2	332	–
„დრაფერი“	მიჩიგანი	2011	14.3	–	–
		2012	12.1	334	–
„ბლუკროფი“	მიჩიგანი	2011	13.9	–	–
		2012	17.6	202	–
„ლეგასი“	მიჩიგანი	2011	16.6	–	–
		2012	25.6	301	–
„ლიბერთი“	მიჩიგანი	2011	18.2	–	–
		2012	29.8	322	–
„ჯერსი“	მიჩიგანი	2011	21.1	–	43.1
		2012	21.9	202	–

როგორც მე-5 ცხრილიდან ჩანს, ნაყოფის მჟავიანობა დიდია, აქვს მცირე ნაწიბური და უფრო მაგარია „ბლუკროფი“-ს ნაყოფთან შედარებით. „დრეიფერი“-ს ნაყოფთან შედარებით კი „ოსორნო“-ს ნაყოფის მჟავიანობა უფრო მძლავრია.

ექსპრესიის მახასიათებლები

ჯიში	მახასიათებელი	ჯიშის მახასიათებლის ექსპრესია	„ოსორნო“ მახასიათებლის ექსპრესია
„ბლუკროფი“	ნაყოფის ზომა	საშუალოდან დიდი	ძალზე დიდი
„ბლუკროფი“	ნაწიბური	საშუალოდან მცირე	ძალზე მცირე
„ბლუკროფი“	სიმყარე	საშუალოდან მყარი	ძალიან მყარი
„დრეიფერი“	მცენარის სიძლიერე	დაბალიდან საშუალო	საშუალოდან დიდი

„ოსორნო“ გამოირჩევა მისი მდედრი მშობლისგან, „დრეიფერი“, იმით, რომ მის მცენარეებს აქვს ოდნავ უფრო დიდი ზომის და ტკბილი ნაყოფი, უფრო ძლიერი გამძლეობა და მაღალი მოსავლიანობა, ზამთრის პირობებისადმი კი უფრო დაბალი გამძლეობა. „ოსორნო“ „დრეიფერის“ მსგავსია იმით, რომ მათი ნაყოფიერების სეზონები შეიძლება ერთმანეთს დაემთხვეს.

„ოსორნო“ განსხვავდება მისი მამრი მშობლისაგან „ლეგასი“ იმით, რომ „ოსორნო“-ს მცენარეებს აქვს უფრო მაგარი და უფრო ღია ფერის ნაყოფი, თუმცა უფრო ნაკლებად მძლავრია. „ოსორნო“ „ლეგასი“-ს მსგავსია იმით, რომ მათი ზამთრის პირობებისადმი გამძლეობა დაახლოებით ერთნაირია.

გამოსახულება 1

გამოსახულება 2

გამოსახლება 3

გამოსახლება 4

გამოსახლება 5

მცენარეთა და ცხოველთა ახალი ჯიშების დაცვის
ოფიციალური ბიულეტენი
OFFICIAL BULLETIN FOR THE PROTECTION OF NEW VARIETIES OF
PLANTS AND BREEDS OF ANIMALS

№ 1(59)

ბიულეტენის ელექტრონული ვერსიის გაცნობა შესაძლებელია საქართველოს ინტელექტუალური საკუთრების ეროვნული ცენტრის „საქპატენტის“ ვებგვერდზე.

Electronic version of the bulletin is available on the website of the National Intellectual Property Center of Georgia “Sakpatenti”.

მთავარი რედაქტორი: ნ. ბებრიშვილი
EDITOR-IN-CHIEF: N. Bebrishvili

დამაბადლონებელი: ქ. სვანიძე
MAKER-UP: K. Svanidze

პოლიგრაფიული ჯგუფი: მ. მეჩიტაშვილი
POLYGRAPHIC GROUP: M. Mechitishvili
ი. გოგოლაშვილი
I. Gogolashvili
ლ. დოლიძე
L. Dolidze

ხელმოწერილია გამოსაცემად: 2020 09 14
Signed for Publication on:

ტირაჟი: 10
Print Run:
შეკვეთა №1
Order